Беш йилликни муддатидан илгари бажарайлик!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

22-ЙИЛ ЧИҚИШИ.
№ 47 (5396).
7 МАРТ ЖУМА
1975 ЙИЛ.
Баҳоси 2 тийин.

ОММАВИЙ-СИЁСИЙ ИШЛАР САМАРАДОР БЎЛСИН

Барча совет кишилари қатори областимиз меҳнаткашлари КПСС XXIV съезди белгилаб берган улкан вазифаларни амалга ошириш, беш йилликнинг якунловчи йилини ҳам қувончли зафарлар билан тугаллаш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми материалларини, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисидаги қарорлари навбатдаги ишларимиз учун жанговар программа ҳисобланади. Жонажон партиямизнинг чақириғига жавобан саноат, қурилиш, транспорт корхоналари коллективлари, қишлоқ меҳнаткашлари ўз зиммаларига оширилган социалистик мажбуриятлар олдилар.

Тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли бажаришга меҳнаткашларни сафарбар этишда оммавий-сиёсий, тарбиявий ишларнинг аҳамияти ғоят каттадир. Областимиз партия ташкилотларида В. И. Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводи идеология ходимлари ва активларининг қимматли ташаббуси кенг ёйилмоқда. Маълумки, металлургия заводи агитация-пропаганда кадрлари тўққизинчи беш йиллик план ва мажбуриятларини идеологик таъминлашнинг конкрет вазифаларини белгилаб олишга чақирган эдилар.

Ҳозирги кунда камроқ чиқим қилиб, кўпроқ, сифатлироқ маҳсулот бериш шиори социалистик мусобақа қатнашчиларининг диққат марказида турибди, бу шиор ҳар бир меҳнат коллективи, завод ва фабрикалар, колхоз ва совхозлар, транспорт ва алоқа, маиший хизмат корхоналари, фан ва маданият муассасалари ишининг мазмуни ва маромини белгилаб турипти. КПСС Марказий Комитетининг «Белоруссия партия ташкилотида идеология кадрларини танлаш ва тарбиялаш соҳасидаги ишлар тўғрисида»ги қарорида таъкидлаб ўтилганидек, ҳаёт кадрларнинг, барча коммунистларнинг ғоявий-назарий тайёргарлигини янада кучайтириш, кенг меҳнаткашлар оммасида илмий дунё қарашни актив шакллантириш зарурлигини тақозо этмоқда. Бунинг учун меҳнаткашларни хўжалик фаолиятига жалб қилибгина қолмай, уларда ишга янгича муносабатда бўлиш, меҳнаткашларнинг меҳнат ва ижтимоий-сиёсий активлигини ошириш талаб қилинади.

Ҳозирги вақтда оммавий-сиёсий ишларнинг асосий мазмуни ва йўналиши социалистик мажбуриятларни бажаришга қаратилган бўлиши лозим. Бу иш ишлаб чиқариш резервларини чуқур таҳлил этишга асосланиши лозим. Меҳнаткашларни ўз вақтида аниқ, иқтисодий маълумотлар билан таъминлаш социалистик мусобақага пухта замин яратади, меҳнатга коммунистик муносабатни тарбиялайди. Агитация ходимининг вазифаси ҳар бир ишчи ва колхозчининг план-топшириқларини бажаришдаги ролини ҳар томонлама кўрсатиб беш йилликни муддатидан илгари бажаришда унинг шахсий ҳиссасини аниқ белгилаб беришдан иборатдир.

Қаерда партия ташкилотлари, корхона ёки хўжалик маъмурияти хўжаликни юритиш ва тарбиявий ишларни моҳирона қўшиб олиб борса, ўша ерда коллектив аъзоларининг маънавий-сиёсий жиҳатдан етук бўлишига ва ижтимоий активликнинг юқори бўлишига эришилади. Тошкентдаги электронтехника заводида Ф. Сатторов, Г. Кутуев, А. Ефремов, Ф. Жаманова сингари сиёсий ахборотчиларни яхши билишади. Уларнинг ахборотларини тингловчилар қизиқиш билан эшитишади.

Мазкур корхонанинг агитатор ва сиёсий ахборотчилари илғорлар тажрибасини пропаганда қилиш, ватанпарварлик ташаббусларини ёйиш учун катта ишлар қилдилар. Ишчи Р. Азизова беш йилликни тўрт ярим йилда бажариш, Н. Королева бригадаси ҳар бир ишчининг камида икки-уч операцияни ўзлаштиришга эришиши ташаббуси билан чиққан эдилар. Завод радиоси бу ҳақда бир қатор эшиттиришлар олиб борди. Корхонанинг кўп тиражли газетасида ҳам бу ажойиб ҳаракатлар кенг ёйилди. «Ташаббусларга кенг йўл» деган мавзуда бир қатор суҳбатлар ўтказилди. Натижада заводда новаторларнинг юзлаб издошлари пайдо бўлди.

Тошкентдаги 5-таксомотор паркида сиёсий ахборотчи, агитатор ва сиёсий ташкилотчиларнинг ажойиб вакиллари бор. Бу ерда мураббий-агитатор, коммунист, моҳир машина ҳайдовчи. А. Қамбаровни яхши биладилар. У беш йиллик планни уч йилу, уч ойда бажарди. Автомобилни ремонт қилмай, эллик минг километр юришини таъминлаш юзасидан у бошлаган ташаббус кенг ёйилди. Коллективда коммунистик меҳнат мактаби ташкил этилди. Унда Қамбаров ўзининг бой тажрибалари билан ёшларни таништирмоқда.

Оҳангарон районида агитациянинг хилма-хил воситаларига катта эътибор берилмоқда. Бу ерда ишлаётган автоклублар яхши фаолият кўрсатмоқда. Автоклублар, агитбригадалар, бадиий ҳаваскорлик қатнашчилари, киномеханиклардан ташкил топган бўлиб, автолавкалар, кўчма кутубхоналар ҳамда дорихоналарни олис қишлоқларга элтиб бормоқда. Бекобод районида иқтисодий агитация ва ахборотнинг яхши йўлга қўйилганлигини ҳам таъкидлаш лозим. Айниқса, 2-«Далварзин» совхози партия ташкилоти бу соҳага катта эътибор билан қарамоқда. Иқтисодий билимларни пропаганда қилиш бу хўжаликка пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш социалистик мажбуриятларини районда биринчи бўлиб бажаришга маълум даражада ёрдам берди. Сиёсий ахборотчи-экономистлардан И. Ортиқов, С. Раҳмонов, Қ. Қозоқбоевалар тингловчилар орасида катта обрў қозонганлар.

Шуни ҳам айтиш керакки, айрим партия комитетлари агитация — ахборот кадрлари фаолиятига конкрет раҳбарлик қилмаётирлар, маълум тематикалар бўйича уларнинг чиқишларини уюштиришга, сиёсий агитациянинг самарадорлигини оширишга, кадрларнинг ўқувини ташкил этишга ёрдам қилмаяптилар. Баъзи жойларда энг яхши агитатор ва сиёсий ахборотчиларнинг тажрибасини ўрганиш ва умумлаштириш яхши йўлга қўйилмаган. Кўргазмали агитацияни олиб боришда техника воситаларидан янада кўпроқ фойдаланиш лозим. Орджоникидзе, Юқори Чирчиқ районларида дала шийпонларини жиҳозлаш, уларни оммавий-сиёсий ишлар марказига айлантиришга кам эътибор берилмоқда.

Ҳозирги кунда совет халқининг қаҳрамонона анъаналарини пропаганда қилиш соҳасида олдимизда катта вазифалар турипти. Бу иш айниқса, Улуғ Ватан урушидаги Ғалабанинг 30 йиллиги арафасида кенг кўламда олиб борилиши лозим. Оммавий-сиёсий ишларнинг энг муҳим йўналишларидан бири совет кишиларини социалистик интернационализм ва совет ватанпарварлиги руҳида тарбиялашдир.

Идеология ходимларининг билими, ғоявий эътиқоди, тажрибаси, маҳорат ва ташкилотчилик қобилиятларини беш йилликнинг якунловчи йили топшириқларини муваффақиятли бажаришга, халқимизнинг ғайрат-ташаббуси, меҳнат ва сиёсий активлигини янада оширишга қаратайлик.

НАИМА Ходиеванинг Тошкент чинни заводида ишлаётганига кўп вақт бўлгани йўқ. Шунга қарамай, ёш безакчи ҳар куни нормадаги 1000 дона ўрнига 1500—2000 дона чинни буюмларга безак беряпти. У ҳозирги кунларда ишлаб чиқариш топшириқларини мунтазам равишда ошириб бажариш билан бирга «Сифат аълочиси» номи учун курашмоқда. Суратда: бадиий безак цехининг илғор гул солувчиси Н. Ходиева.

М. Жалолов фотоси.

ЯКУНЛОВЧИ ЙИЛ ОДИМИ

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармасининг хабар беришича, республика индустрияси саноат маҳсулотини реализация қилиш юзасидан 1975 йил январь—февраль ойлари планини 103,5 процент, меҳнат унумдорлиги планини 101,8 процент бажарди.

Икки ой ичида пландан ташқари 63,6 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 11,3 процент кўпайди, меҳнат унумдорлиги эса 7,5 процент ошди.

Қорақалпоғистон АССР, республикадаги ҳамма областлар ва Тошкент шаҳри саноат маҳсулотини реализация қилиш икки ойлик планини бажарди.

Қорақалпоғистон АССР, республика областлари ва Тошкент шаҳрининг планни бажариши ва саноат ишлаб чиқаришини ўстириш суръатлари қуйидаги маълумотлар билан характерланади:

(БИРИНЧИ СТУН — февраль ойида маҳсулотни реализация қилиш планининг бажарилиш проценти, ИККИНЧИ СТУН — январь-февраль ойларида маҳсулотни реализация қилиш планининг бажарилиш проценти, УЧИНЧИ СТУН — 1975 йил январь-февраль ойларида ишлаб чиқарилган ялпи маҳсулот 1974 йилнинг шу давридагига нисбатан процент ҳисобида).

Ўзбекистон ССР бўйича жами	104,1	103,5	111,3
Қорақалпоғистон АССР	105,8	105,8	119,7
Андижон области	105,5	105,0	110,0
Бухоро области	103,3	102,8	107,7
Жиззах области	104,8	103,1	125,2
Қашқадарё области	105,3	103,7	110,1
Наманган области	108,2	107,6	114,8
Самарқанд области	103,4	102,3	109,1
Сурхондарё области	104,3	103,5	113,1
Сирдарё области	109,0	108,9	125,3
Тошкент области	104,3	103,3	112,5
Фарғона области	101,7	102,3	107,2
Хоразм области	105,9	104,3	112,2
Тошкент шаҳри	104,4	103,8	111,5

Қорақалпоғистон АССР саноат корхоналари пландан ташқари 2,4 миллион сўмлик, Андижон области саноат корхоналари — 5,9 миллион сўмлик, Бухоро области — 3,6 миллион сўмлик, Жиззах области 0,7 миллион сўмлик, Қашқадарё области — 2,7 миллион сўмлик, Наманган области 7,0 миллион сўмлик, Самарқанд области — 3,7 миллион сўмлик, Сурхондарё области — 2,3 миллион сўмлик, Сирдарё области — 3,3 миллион сўмлик, Тошкент области 10,3 миллион сўмлик, Фарғона области — 5,9 миллион сўмлик, Хоразм области 2,1 миллион сўмлик, Тошкент шаҳри — 13,4 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилдилар. Шу йилнинг икки ойи мобайнида пахта тозалаш саноати корхоналари пландан ташқари 29,8 миллион сўмлик, енгил саноат корхоналари 9,4 миллион сўмлик, озиқ-овқат саноати корхоналари 7,8 миллион сўмлик, гўшт ва сут саноати корхоналари 4,8 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилдилар. Республикадаги бошқа министрликлар ва идораларнинг корхоналари, шунингдек иттифоқ бўйинсунишидаги индустрия планни ошириб бажариш ишига катта ҳисса қўшдилар.

Автомобиль ва темир йўл транспорти корхоналари халқ хўжалик юкларини ташиш юзасидан ўз планлари ва социалистик мажбуриятларини ошириб бажариб, республика саноатининг маҳсулот реализация қилиш планини муваффақиятли бажаришга ёрдам бердилар.

Шу билан бирга айрим корхоналар планни бажаролмадилар. Қўқондаги «Большевик» заводи, Самарқанд суперфосфат заводи, Тошкентдаги синтетик ювиш воситалари заводи, Қўқон электр машинасозлик заводи, Тошкент экскаватор заводи, Фарғона пойафзал фабрикаси, Наманган пиво заводи ва баъзи бир бошқа корхоналар шулар жумласидандир.

Партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари ва хўжалик раҳбарлари республикадаги барча саноат корхоналари планлар ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажаришлари учун зарур чораларни кўришлари лозим.

КЎКЛАМ ТАРАДДУДИ

Чиноз пахта тозалаш заводи қошидаги уруғчилик лабараторияси ходимлари кўкламги экиш компаниясигача сара чигитлар тайёрлаб бериш борасида самарали меҳнат қилмоқдалар.

Лаборатория ходимлари бу йил район пахтакорларига 621 тонна сараланган чигит етказиб бериш мажбуриятини олганлар. Шундан 375 тоннаси туксиз чигитдир.

Бу йил асосан серунум «Тошкент-1» навли уруғ экилади.

Лаборатория ходимлари фақат Чиноз райони учунгина эмас, областнинг барча районлари учун 909 тонна тукли, 446 тонна тўксиз чигит тайёрлаб бериш ҳаракатидалар.

Уруғларни ўз вақтида тайёрлаб, белгиланган жойларга жўнатиш учун учта КСМ—1,5 чигит тозалагич агрегат тинмай ишлаб турибди. Иш уч сменада ташкил этилган. Ҳар соатига 10 тоннагача уруғ сараланиб дорилаш цехига ўтказиладиди. Ҳозир лаборатория ва цехларда иш қизғин. Тайёр уруғлар пешма-пеш жойларга жўнатилмоқда.

Б. ТУРДИЕВ.

УРУҒ ЕТИШТИРИШ МАРКАЗЛАШАДИ

Шу кунгача ҳар бир балиқчилик совхози уруғни ўзида етиштирар эди. Бунинг учун қанчадан-қанча қўшимча приборлар, лабораториялар, мутахассислар жалб этиляпти. Эндиликда уруғ етиштиришни марказлаштириш проблемаси ҳал қилинмоқда. Мутахассислар балиқ уруғи билан таъминловчи ягона хўжалик тузиш ғоясини илгари сурмоқдалар.

Ҳозир Янгийўл районининг «Пахта» станциясида областимизда ягона балиқ уруғчилиги совхозини бунёд этишга киришилди. Совхознинг умумий майдони 80 гектар бўлади. 50 дан ортиқ ҳовузда балиқлар кўпайтирилиб, уруғи олинади ва балиқчилик хўжаликларига етказиб берилади.

Янгийўл район кўчма механизациялашган колонна коллективи балиқ уруғи етиштирувчи хўжаликда қурилиш ишларини бошлаб юборди. Совхоз иншоотлари лойиҳасини Ўзбекистон шаҳар қурилиши илмий-текшириш ва лойиҳалаш институтининг бир группа инженерлари яратишган. Хўжаликнинг теварак атрофи кўкаламзорлаштирилади. Совхоз ишчилари учун янги, замонавий турар-жойлар, маданий-маиший бинолар барпо этилади.

М. ЗАРИПОВ.

ЖОНАЖОН ПАРТИЯГА МИННАТДОРЧИЛИК

Халқаро хотин-қизлар куни арафасида, 6 март куни Тошкентдаги А. Навоий номли театрда ана шу улкан ва қувончли байрамга бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Донгдор меҳнатчи хотин-қизлар, партия, совет, жамоат ташкилотларининг вакиллари бу ерга келишди.

Йиғилишни Тошкент шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари Х. Ёқубжонова очди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС ленинчи Марказий Комитети Сиёсий бюросини фахрий президиумга сайлаш тўғрисидаги таклиф гулдурос қарсаклар билан кутиб олинди.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Р. Ҳ. Абдуллаева доклад қилди.

1918 йилдан КПСС аъзоси Е. Г. Самойленко, собиқ тўқувчи, ҳозирда эса йирик савдо ташкилотининг раҳбари Б. Ш. Болтабоева, Улуғ Ватан урушининг қатнашчиси, Тошкентдаги 115-мактаб ўқитувчиси М. С. Самадова, Бухоро области Ғиждувон районидаги «Гулистон» колхозининг бригада бошлиғи, КПСС XXIV съездининг делегати, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалиги механизатори А. Ҳамроева, Тошкент медицина институтининг студенти Х. Шукурова хотин-қизлар тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилинаётганлиги учун жонажон партияга самимий миннатдорчилик изҳор қилдилар. Нотиқлар халқаро хотин-қизлар йилида ўтказиладиган бу байрам партия Марказий Комитети 1974 йил декабрь Пленумининг қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати туфайли сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати ғоят жўш урган бир вазиятда нишонланаётганлиги ҳақида ифтихор билан гапирдилар.

Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг директори В. Н. Сивец, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги А. М. Акромхўжаев, В. И. Ленин номли Тошкент олий умумқўшин командирлари билим юртининг курсанти В. А. Тихомиров хотин-қизларни самимий табрикладилар.

Йиғилиш қатнашчиларини болалар самимий табрикладилар.

Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига, ўртоқ Л. И. Брежневга табрикнома йўлладилар.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар И. Г. Анисимкин, В. Г. Ломоносов, М. М Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Н. Ж. Худойбердиев, Г. М. Орлов, С. У. Султонова, А. А. Хўжаев, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, республика Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари И. В. Марцинюк, М. Т. Турсунов, А. Р. Хўжаев иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ТЕЖАМКОРЛИК ЙЎЛИДА

Пойтахт саноат корхоналарининг коллективлари қатори тепловоз депосининг ишчи ва хизматчилари ҳам Буюк Ғалабанинг 30 йиллигига бағишланган зарбдор ўн кунликларда юксак кўрсаткичларни қўлга киритишяпти. Бунда кекса ишчилар, уруш ветеранлари билан бир қаторда комсомол-ёшлар ҳам зарбдорчасига меҳнат қилишмоқда. Депо коллективи оз ёнилғи сарфлаб, кўп масофа босиш учун социалистик мусобақани авж олдирган. Улар январь ойининг ўзида 120 тоннадан ортиқ ёнилғини тежаб қолишди.

Зарбдор декадалар кунларида зиммасидаги шахсий беш йиллик топшириқларини бажариб қўйиб, ўнинчи беш йиллик ҳисобига ишлаётган пешқадам машинистлар Аббос Турсунхўжаев, Пўлат Рўзиев, Иван Кравченколар бошқаларга намуна бўлишмоқда. Устозлари билан беллашаётган ёш машинист Геннадий Майоров бир ойда 1239 килограмм ёнилғи тежаб, мусобақадошларидан ўзиб кетди.

Депо коллективи Буюк ғалабанинг 30 йиллик байрамини меҳнатда улкан ютуқларга эришиш билан нишонлаш учун барча имкониятларни ишга солмоқда.

Э. ОХУНЖОНОВ.

ЭРТА ЭКСАНГ, ЭРТА ОЛАСАН

Ҳали ердан қор кетмаган. Ташқарида совуқ ўз кучини кўрсатаётган кезлар. Теплица комбинати идорасида ўтирган кишилар кўклам хусусида, баҳорги ишлар ҳақида суҳбатлашадилар. Ишчи Шомурод Маҳкамов суҳбатдошларнинг сўзига қулоқ солиб ўтирар экан, айтилган фикрларни ўзича муҳокама қилиб, мағзини чақар, ҳар хил ўй-ҳаёлларга борарди.

Зайниддин Фахриддинов сўзини якунлаб, бундай деди:

— Деҳқон чўчимаслиги керак. Эрта-индин ердан қор кўтарилади. Қор кўтарилдими, демак ернинг тафти юқорига уради, бемалол карамни далага чиқариб экаверсак бўлади.

— Шундай дейсизу, аммо қишнинг бир куни қолса қўрқ, деган нақл бор халқимизда. Бугун кўчат экsак-да, эртага совуқ тушиб қолса, ҳаракатимиз бекорга кетади, — эътироз билдиради рўпарада ўтирган киши.

— Сиз айтаётган гап эски вақтдаги деҳқончиликка тўғри келади, унинг сўзини шарт кесади Зайниддин. — Ҳозир деҳқоннинг қўлида ҳамма нарса бор. Совуқ тушса, пленка ёпамиз-қўямиз, ўзи юпқа бўлса ҳам далани пўстин кийгандай қиздиради. Шуни билиб қўйинг, ота-бувамиздан қолган гап бор: бир кун илгари эксанг, ўн кун илгари ўрасан. Сабзавотчилик шунақа ҳунарки, ҳосилни бир кун илгари чиқара олсангиз ҳам фойда ўн ҳисса кўп бўлаверади.

Маслаҳат бир ерга келиб тўхтади. Календарь ҳисобида қиш фасли тугамай, ўн саккиз февралдаёқ далаларга карам кўчатлари чиқариб экилди. Бу карам кўчатлари илгариги парник ўраларида эмас, пленкалар билан беркитилган енгил типдаги теплицалар тагида етиштирилган, қуёшдан, ташқаридаги ҳаводан яхши баҳраманд бўлган соғлом, бақувват кўчатлар эди. Агар совуқ бўлиб пленка билан ёпилмаса-да биринчи кунларда икки-уч градус совуққа чидай оладиган кўчатлар эди.

1974 йилни бригада бошлиғи лавозимидан бошлаган Шомурод Маҳкамов ўз устози Зайниддин Фахриддинов маслаҳатига кўра, карам кўчатларини колхозда биринчи бўлиб далага чиқариб ўтқазди. Уч гектар ерга экилган карам Май байрами арафасида пишиб етилди. Бригада аъзолари бултур ишни шу асосида олиб бориб, помидорни ҳам эрта муддатларда ерга ўтқаздилар. Олти гектар ердаги помидорнинг ҳар гектаридан 45 тоннадан ҳосил олинди. Гектаридан 30,5 тоннадан карам олиниб, унинг ўрнига сабзи экилди. Ҳар гектар ердан 12 тоннадан сабзи йиғиштирилди. Ўттиз саккиз гектар майдонга эга бўлган ўртача бригаданинг бир йиллик даромади 69 минг сўмни ташкил этди. Яъни, сметада белгиланганига қараганда 26 минг сўм кўп даромад қилинди. Колхоз Уставида кўрсатилишича, пландан ташқари қилинган даромаднинг бир қисми, яъни 8,5 минг сўми колхозчиларга мукофот тариқасида бўлиб берилди. Собит Мамараҳимов 700 сўм, Очил Алимов 500 сўм, Ш. Зиёдов 480 сўм, Ҳ. Тожибоева 320 сўм қўшимча мукофот олдилар.

— Бунинг ҳаммаси, — дейди Шомурод Маҳкамов, — экинларни эрта муддатларда етиштирганимиз ва шу билан бирга мўл ҳосил олганимиздадир. Бригадамиз аъзолари ўтган йилги ишларидан, катта даромадларидан хурсанд. 1975 йилда ҳам далаларимизга эртаги карамни бултургига ўхшаш барвақт чиқариб ўтқаздик. Улар ҳозир қарқара бўлиб ривожланмоқда. Полиэтилен пленкалари тагидаги помидор кўчатларини ҳам расад қилиб, далага чиқаришга тайёрламоқдамиз.

Орджоникидзе районидаги Ленин номли колхознинг тажрибали деҳқонлари сабзавот экинлари ҳосилини ошириш билан бирга маҳсулотни эрта муддатларда етиштириш, бу билан шаҳар меҳнаткашларининг дастурхонини мўл-кўл қилиш йўлида астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

С. МАҲКАМОВ.

ҚАЛБЛАРГА ЙЎЛ ТОПИШ, РУҲЛАНТИРИШ КЕРАК

СИЁСИЙ АХБОРОТЧИ, АГИТАТОР, СИЁСИЙ ТАШКИЛОТЧИЛАРНИНГ ОБЛАСТЬ СЛЁТИДАН

Беш йиллик якунловчи йилининг дастлабки кунлариданоқ областимиз меҳнаткашлари зарбдор вахтада туриб ишлашга бел боғладилар. Омманинг ижодий активлигини янада қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш учун аввало, партия активини барча идеологик кадрларимизни сафарбар ҳолга келтириш талаб қилинади. Идеология фронтининг ҳар бир жангчиси ўз вазифасини аниқ-равшан белгилаб олиши, лектор ва докладчилар, сиёсий ахборотчи ва агитаторлар яхши йўлланмага эга бўлиши керак. Ана шу масалалар сиёсий ахборотчи, агитатор ва сиёсий ташкилотчиларнинг область слётида батафсил кўриб чиқилди.

Слётни область партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири Ш. Н. Тошпўлатов очди. Область партия комитетининг секретари А. М. Хўжаев «КПСС Марказий Комитетининг 1974 йил декабрь Пленуми қарорлари ва беш йилликнинг якунловчи йилида оммавий-сиёсий агитация ходимларининг вазифалари» тўғрисида доклад қилди.

— КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми,— деди докладчи,— моддий ва меҳнат сарфларини камайтирган ҳолда кўпроқ ва сифатлироқ маҳсулот ишлаб чиқариш учун барча резервларни ишга солишни талаб қилди. Бу вазифани бажаришда агитаторларнинг илҳомбахш сўзи, сиёсий ахборотчи — экономистнинг мазмунли суҳбати, коммунистик меҳнат мактабидаги амалий машғулотларнинг катта аҳамияти бор. Резервларни қаердан излаб топишни айтиб бериш, ана шу резервларни кўрсатиш, мазкур цех, корхона, хўжаликнинг конкрет ишлаб чиқариш шароитларида бу резервларни қандай қилиб яхшироқ ишга солишни маслаҳат бериш ҳар бир партия активистининг энг масъулиятли вазифаларидан биридир.

Кейинги вақтда областнинг илғор корхоналари, қурилишлари, колхоз ва совхозларида янги, қимматли ташаббуслар туғилди. Бу ташаббусларни ўз вақтида пайқаб, кенг ёйиш, уларни умум мулкига айлантириш учун оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш лозим.

Докладчи бу соҳада самарали фаолият кўрсатаётган партия ташкилотлари ишига тўхталди. Кейинги йилларда областимизда оғзаки сиёсий агитациянинг доимий формалари қарор топди. Унинг асосий звенолари — партия комитетларининг докладчилар группалари, сиёсий ахборотчилар, сиёсий ташкилотчилар ва агитколлективларнинг группаларидан иборатдир. Ҳамза районида райкомнинг сиёсий докладчилари актив фаолият кўрсатмоқдалар. Улар орасида ЎзССР Фанлар академияси тарих ва археология институтининг директори М. Охунова, Академиянинг мухбир аъзоси Р. Аминова, Тошкент Давлат медицина институтининг ректори У. Орипов, «Ташсельмаш» заводининг директори И. Мусин, В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг раҳбари В. Сивец ва бошқалар бор. Улар партиямиз ички ва ташқи сиёсатининг актив пропагандистлари, районда, шаҳарда ўтказилаётган «Ленинча жумаликлар»нинг қатнашчиларидир.

Саноат корхоналари, колхоз ва совхозларнинг партия ташкилотларида меҳнаткашларга сиёсий ахборот беришнинг катта тажрибаси тўпланган. Ангрен шаҳар партия ташкилотида оммавий-сиёсий ишларнинг форма ва воситаларини такомиллаштиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Ўтган йили шаҳар партия комитетининг бюроси сиёсий агитация ва ахборотни яхшилаш масалаларини икки марта кўриб чиқди. Бу масала пленум муҳокамасига ҳам қўйилди. Натижада, агитация кадрларининг состави сифат жиҳатдан анча яхшиланди. Агар 1974 йил бошида Ангренда сиёсий ахборотчиларнинг 40 проценти олий маълумотли бўлган бўлса, бир йил ўтгач бу рақам икки баравар кўпайди.

КПСС Марказий Комитетининг «Череповецк металлургия заводи раҳбар инженер-техник ходимларининг коллектив аъзоларини ғоявий-сиёсий тарбиялашдаги иштироки тўғрисида» ҳамда «Тошкент шаҳар партия ташкилотида раҳбар кадрларнинг марксча-ленинча ўқуви ва иқтисодий таълими тўғрисида»ги қарорларини бажара бориб, «Ангрен» кўмир разрезининг партия комитети бўлим ва цех раҳбарларига ижодий планларни ишлаб чиқишни ва оғзаки сиёсий агитацияда иштирок этишни тавсия этди. Эндиликда 16 киши ўз ижодий плани билан иш олиб бормоқда. Улар орасида разрез директорининг ўринбосарлари В. Мануилов, Я. Нагин, бўлим бошлиғи Р. Виноградова, бош механик В. Шкиль каби ўртоқлар бор.

Меҳнаткашларнинг бўш вақтларидан самарали фойдаланиш, дам олиш чоғларида уларни оммавий-сиёсий ишларга кўпроқ жалб қилиш алоҳида актуаллик касб этади. Бу соҳада Бекобод шаҳрида олиб борилаётган ишларни кенг ёйиш мумкин. Шаҳарда аҳоли турар-жойларида тушунтириш ишлари яхши йўлга қўйилган. Шаҳар агитучасткаларга бўлинган, бу участкаларнинг марказлари мактаблар ва клубларга жойлашган. П. Ковалёв, Е. Раҳматова, Д. Турсунов каби ўртоқлар энг яхши сиёсий ташкилотчилар сифатида танилдилар. Агитучасткаларда лекциялар ўқилади, суҳбатлар ўтказилади, депутатлар ҳисоб берадилар, бадиий ҳаваскорларнинг концертлари уюштирилади.

— Бироқ, оммавий-сиёсий ишларнинг ҳозирги даражаси бизни тўла қаноатлантирмайди,— деб давом қилди нотиқ.— Айрим жойларда партия комитетлари агитация-ахборот кадрлари фаолияти устидан конкрет раҳбарликни таъминламаяптилар, тематикани ишлаб чиқишда уларга амалий ёрдам кўрсатмаяптилар, сиёсий агитациянинг планли бўлиши ва самарадорлиги учун жон койитмаяптилар. Энг яхши агитатор ва сиёсий ахборотчиларнинг тажрибаси ўрганилиб, умумлаштирилишига эътибор қилинмаяпти. Кўргазмали қуроллар ва сиёсий агитациянинг техника воситаларидан кенгроқ фойдаланилса, мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Докладчи айрим район партия комитетларида дала шийпонларига ҳали ҳам етарли даражада эътибор қилинмаётганлигини танқид қилди. Оржоникидзе районида ўтган йили 145 та дала шийпони бор эди. Бу йил уларнинг сони 114 тага тушиб қолибди. Юқори Чирчиқ районида ҳам бу йил 10 та типовой дала шийпонини «йўқотиб қўйишган». Бу районларда қанча дала агитпунктлари мавжудлигини аниқ ҳисоб-китоб қилиб чиқиша олмаганлар.

Оммавий-сиёсий агитация ходимларидан жойларда безорилик, ичкиликбозлик, чайқовчилик каби ярамас одатларга қарши кескин кураш олиб бориш талаб қилинади.

Бизда ҳали ҳам кўргазмали агитациянинг моҳиятига тушуниб етмаётган партия ташкилотлари бор. Оҳангарон, Чиноз, Пискент районларида бу соҳада жиддий камчиликлар мавжуд. Уларда кўргазмали агитация ўз вақтида янгиланиб турилмайди. Мавжудларининг ҳам мазмуни ва моҳиятига етарли эътибор берилмайди.

Областимизда оммавий-сиёсий ишларни олиб бориш учун катта кучга эгамиз. 1500 дан ортиқ сиёсий докладчи, 17 мингдан ортиқ сиёсий ахборотчи, 16 мингдан ортиқ сиёсий ташкилотчи фаолият кўрсатмоқда. Уларнинг жанговарлигини оширишимиз, агитациянинг мазмунли, конкрет бўлишига эришишимиз керак.

Доклад юзасидан бўлган музокараларни Ўзбекистон металлургия заводи партия ташкилотининг секретари О. Иброҳимов бошлаб берди. У завод идеология ходимлари ва активистларининг тўққизинчи беш йиллик якунловчи йили планларини идеологик жиҳатдан таъминлаш бўйича ўз зиммаларига олган конкрет мажбуриятларига тўхталди.

Ўрта Чирчиқ район партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири Малика Хўжаева дала шийпонларининг оммавий-сиёсий ишларни олиб боришдаги аҳамиятини таъкидлади. Дала шийпонлари ишини яхшилашга дала шийпони мудирлари белгилаб қўйилганлиги катта ёрдам берди. Дала шийпони мудири қишлоқ меҳнаткашлари ўртасида оммавий-сиёсий ишларнинг чинакам ташкилотчиси бўлиб қолди. Улар район партия комитетининг бюро мажлисларида тасдиқланиб, улар билан семинарлар ва кенгашлар ўтказилдики, бу иш ўз самарасини берди.

Чирчиқ электрохимия комбинати партия комитетининг секретари Ю. Соболь ўз корхонасида оммавий-сиёсий ишларни олиб бориш тажрибаси билан ўртоқлашди.

Оққўрғон районидаги «Ленинобод» колхозида бош экономист Ализар Гасанов сиёсий ахборотчилик қилади. Унинг иқтисодий темадаги суҳбатлари яхши натижа бермоқда. Ўртоқ Гасанов слётда ўз иш тажрибаларини гапириб берди. Шунингдек, «Ташсельмаш» заводи агитатори мастер Пўлат Саидовнинг нутқидан слёт қатнашчилари ишчилар ўртасида суҳбатлар олиб боришнинг самарали форма ва методларини билиб олдилар.

«Узбекшахтострой» трестининг сиёсий ташкилотчиси ўртоқ Блюмкин агитмайдончаларда олиб бориладиган сиёсий тадбирларни уюштириш масалаларига тўхталди. Чирчиқ шаҳар бадиий Советининг раиси ўртоқ А. Шчербаков кўргазмали агитациянинг оммани янги меҳнат жасоратларига жалб қилишдаги роли ҳақида гапириб берди.

Сиёсий ташкилотчилар янги турмуш ва одатларни кенг ёйишда, эскилик сарқитларига қарши курашишда ҳам оммага катта таъсир ўтказмоқдалар. Шу ҳақда «Ленин йўли» (Калинин райони) колхозининг сиёсий ташкилотчиси Абдулла Тўйчиев конкрет мисоллар билан гапирди.

Буюк Ғалабанинг 30 йиллиги арафасида совет халқининг қаҳрамонона анъаналарини пропаганда қилиш бўйича катта тадбирлар кўрилмоқда. Бу соҳада «Миконд» заводи партия ташкилоти ҳам бир қатор тадбирлар белгилаган. Слётда ўртоқ А. Фозилбеков Буюк Ғалабанинг 30 йиллиги шарафига зарбдор декадалар ўтказишда оммавий-сиёсий ишларнинг ролига тўхталди.

Слёт қатнашчилари барча сиёсий ахборотчилар, агитаторлар, сиёсий ташкилотчилар ва кўргазмали агитацияни жиҳозловчиларга қарата мурожаат қабул қилдилар.

С. МУСАЕВ.

Суратда: слёт қатнашчиларидан бир группаси.

МЎЛ ҲОСИЛ УЧУН

1«-Пискент» совхозининг биринчи бўлим пахтакорлари ҳосилдорликни ошириш, мавжуд экин майдонларидан самарали фойдаланиш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар. Ўринбой Муборақов бошлиқ бригада аъзолари бултур 116 гектар ерга чигит экиб, ҳар гектар ердан 42 центнердан ҳосил йиғиб олдилар. Кейинги беш йил мобайнида бу бригадада ҳосилдорлик 27,5 центнердан 42 центнерга кўтарилди.

Бўлимдаги бошқа бригадаларда ҳам ҳосилдорлик аста-секин ошиб боряпти. Шунинг учун бўлимдаги 806 гектар майдоннинг ҳар гектаридан ўтган йили 32 центнердан ҳосил йиғиб олинди. Бўлим пахтакорлари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Бутуниттифоқ Социалистик мусобақасини кенг авж олдириш тўғрисидаги қарорига жавобан 5-бўлим ишчиларини мусобақага чақириб, ҳосилдорликни 35 центнерга етказишга аҳд қилдилар.

Бўлим ишчилари ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятини бажариш учун кўклам экин кампаниясига қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Айниқса ердан тўла ва самарали фойдаланиш учун алоҳида эътибор бермоқдалар. Карта атрофидаги қийтиқ ерлар, уватлар, тепаликлар текисланиб, экин майдони 806 гектардан 840 гектарга кенгайтирилди. Сув чиқарадиган насос ремонт қилиб қўйилди. Далага маҳаллий ўғит чиқариш давом этмоқда.

Э. ХАБИБАЛИЕВ.

ЁШЛАР ҚИРГА ЙЎЛ ОЛДИЛАР

Ёшлар яна қирга йўл олмоқдалар. Мамат Саидмамадов 16-ўрта мактабда ўн уч йилдан бери ёшларга меҳнатдан таълим бериб келмоқда.

Бултур Оққўрғон районидаги Карл Маркс номли колхоз правлениеси комсомол-ёшлардан иборат бригадага қирдан 79 гектар ер ажратди. Унга Мамат Саидмамадов бошлиқ қилиб тайинланди. Ёшлар қирда фидокорона меҳнат қилдилар. Ёшларнинг дастлабки қадамлари чакки бўлмади. Улар пландаги 23 ўрнига гектаридан 28 центнердан ҳосил олдилар.

Ўтган йили ёшлар бригадасида ишнинг самарали бўлишида Салимбой Сафаров, Қурбон Мўминов, Солибой Тўққизбоев, Моҳира Умурзоқова, Марҳамат Аҳмедова каби ғайратли ёшлар муносиб ҳисса қўшдилар.

Бригадада меҳнат қилган комсомол-ёшлардан 25 киши Москвани саёҳат қилиб қайтдилар. Дастлабки иш натижаларидан руҳланган ёшлар тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида ҳар гектар ердан 40 центнердан пахта ҳосили етиштириш мажбуриятини қабул қилдилар. Далага гўнг чиқариш, ариқ-зовурларни тозалаш ишларида актив қатнашмоқдалар.

Н. ТУФОНОВ.

1975 ЙИЛ — ХАЛҚАРО ХОТИН-ҚИЗЛАР ЙИЛИ

ЯНГИЙЎЛЛИК ГУЛЧЕҲРАЛАР

Ҳамза номли ўзбек давлат академик драма театри залларига баҳор сеп ёйгандек. Кўкламдек кўркам аёллар гул-гул очилиб, бир-бирлари билан қизғин суҳбатлашиб ўтирибдилар. Гўё улар бу ерга баҳор байрами — бахт байрами тароватини, завқ-шавқини ўзлари билан бирга олиб келгандек эдилар.

Булар — Янгийўлнинг миришкор пахтакорлари, толмас билакли сут соғувчилари, элимизни шоҳи атласга буркаш мақсадида меҳнат қилаётган пиллачилар, боғбонлар, соҳибкорлар, зиёлилар... Զални тўлдириб ўтирган бу мунис ва меҳрибон оналаримиз, опа-сингилларимиз ўзларининг конференцияларига тўпланишган.

Улар бу анжуманга муносиб совға билан келдилар. Янгийўл райони меҳнаткашлари ўтган йили пахтачилик, чорвачилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларини ривожлантиришда янги марраларни эгалладилар. Бунда, ҳеч шубҳасиз ҳар ишга моҳир, меҳнатда баҳодир аёлларнинг ҳиссаси каттадир.

Конференцияда доклад қилган район хотин-қизлар Советининг раиси Тошхон Ниёзова, Ленин номли колхоздан Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Холбуви Деҳқонова, «Янгийўл» совхозининг бригадири Азизахон Эшонова, Фрунзе номли колхоз илғор механизатори Хайрихон Алимбекова, Калинин номли колхознинг раиси Розахон Отабоева, «Ленинизм» колхози сут соғувчиси Анорхон Назарова, САИМЭ ишчиси Ўғилхон Тожибоева, хотин-қизлар мактабгача педагогика билим юртининг директори Икромова, қурувчилардан Надежда Блохина, Валентина Писоцкая сингари аёлларнинг номини алоҳида ҳурмат билан тилга олди.

Дарвоқе, район халқ хўжалигининг бирон тармоғи йўқки у ерда хотин-қизлар меҳнат қилмаётган бўлсин. Шу кунларда халқ хўжалигида 17283 хотин-қиз меҳнат қилаётир. Улардан 4900 киши колхоз ва совхозларда бойлик яратмоқдалар. Саноат корхоналари ва транспорт ташкилотлари, бошқа муассасаларда эса 12293 аёл меҳнат қилаётир.

Район меҳнаткашлари беш йилликнинг якунловчи йили учун ўз зиммаларига янги ва оширилган мажбурият олдилар.

Бу йил ҳар гектар ердан 37 центнердан пахта етиштирилади. Давлатга, шунингдек, 10760 тонна каноп, 32 минг тонна сабзавот, 3100 тонна гўшт, 6500 тонна сут ва бошқа кўплаб қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотилади. Бу шарафли ишга хотин-қизларни салмоқли ҳисса қўшадилар.

Ишлаб чиқаришда самарадорликка эришиш меҳнатга онгли муносабатни таъминлашга боғлиқдир. Колхоз ва совхозлар, саноат корхоналаридаги хотин-қизлар Советлари бу масалага алоҳида эътибор бериб, ташкилотчилик, оммавий-сиёсий ишларни олиб бормоқдалар.

Районда хотин-қизлар учун тўрт университет ишлаб турибди. Университет машғулотларида турмуш маданияти, болалар тарбияси, мактабларда, боғча, яслиларда таълим-тарбия ишларини яхши йўлга қўйиш масалаларига ҳам катта эътибор берилмоқда. Хотин-қизлар Советлари партия ташкилотларининг раҳбарлигида бойлик яратиш билан машғул бўлаётган азаматларнинг куч-ғайратини резервлардан, имкониятлардан фойдаланишга, кам харажат қилиб, кўп ва сифатли маҳсулот етиштиришга қаратмоқдалар.

Бу йил барча совет кишилари қатори Янгийўл район меҳнаткашлари ҳам Улуғ Ватан урушида фашизм устидан қозонилган Ғалабанинг 30 йиллигини кенг нишонлайдилар. Жойларда бу қутлуғ санага қизғин тайёргарлик кўрилаётир. Улуғ Ватан урушида қатнашган фидокор аёллар, Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари билан учрашувлар ўтказилмоқда. Бу учрашувлар ёшларда катта таассурот қолдираётир. Колхоз ва совхозлар, саноат корхоналарида эса «Ўзим ва ўша йигит учун» шиори остида меҳнат қилаётганлар сафи кенгайиб бормоқда. Аёллар ана шу хайрли ва шарафли ишда ҳам бошқаларга ўрнак кўрсатмоқдалар.

Конференцияда сўзга чиққан аёллар озод, ҳур, бахтли ва фаровон ҳаёт учун, меҳрибонлик ва ғамхўрлик учун Коммунистик партияга, Совет давлатига самимий миннатдорчилик сўзларини изҳор қилдилар. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеяси қарори билан 1975 йил — Халқаро хотин-қизлар йили деб эълон қилинганлиги, бу йилни меҳнатда янгидан янги ютуқлар билан нишонлаш ҳар бир совет аёлининг муқаддас бурчи эканлигини қайд қилдилар. Янгийўллик аёллар ҳам бу бурчга садоқат билан муносабатда бўлажакларини изҳор қилдилар.

«Коммунизм» колхози хотин-қизлар Советининг раиси Н. Бозорбоева хўжаликнинг илғор аёллари Халқаро хотин-қизлар йили муносабати билан ўз зиммаларига оширилган мажбурият олган ҳолда меҳнат қилаётганликларини айтди. Хатира Маҳаматова, Дилбар Имомова, Ойпошша Пўлатова каби аёллар колхознинг фахридир. Сут соғувчи Анора Улхўжаева ўтган йили 16 бош сигирининг ҳар биридан 4 минг литрдан сут соғиб олган эди. У бу йил ҳар бир сигирдан 4500 килограммдан сут соғиб топширишга аҳд қилди.

— Ўтган йили, — деди у, — колхозимиз бўйича ҳар гектар ердан 45,6 центнердан ҳосил олинди. Бу йил ана шу ютуқни янада мустаҳкамлаймиз. Аёлларимиз мўл ҳосил учун курашнинг олдинги сафларида борадилар.

САИМЭ институти хотин-қизлар Советининг раиси Е. А. Яшева олим аёлларнинг қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга қўшаётган ҳиссаси ҳақида тўлқинланиб сўзлади.

Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз хотин-қизлар Советининг раиси Д. Одилова, гўшт комбинати ишчиси Л. Е. Севастьянова ўртоқлар ҳам ўз коллективларида аёлларнинг тутган ўрни, уларнинг қаҳрамонона меҳнатлари тўғрисида сўзлаб бердилар.

Конференцияда Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби, ёзувчи ва драматург Назир Сафаров сўзга чиқиб, Халқаро хотин-қизлар йили, 8 март — баҳор, бахт байрами муносабати билан аёлларни қизғин табриклади.

Конференция қатнашчилари беш йилликнинг якунловчи йилида ҳар қачонгидан ҳам самарали меҳнат қилишга КПСС XXIV съезди қарорларини ҳаётга тадбиқ этиш учун ғайрат-ғайрат қўшиб ишлашга аҳд қилдилар.

Н. РИХСИЕВ.

Суратда: Янгийўл райони хотин-қизлар конференцияси қатнашчиларидан бир группаси.

А. Абаляи фотолари.

ҚИММАТЛИ ТАШАББУС

Чирчиқ автобус-таксомотор паркининг Д. Сулаймонов, Я. Айбиндер, И. Жадан, И. Торкунов каби ҳайдовчилари «ПАЗ—672» маркали автобусда бирнеча йиллардан бери меҳнат қилишади. Шунингдек, «ЛАЗ—695» маркали автобусда ҳайдовчилик қилиб келаётган Т. Самадов, Д. Жемилов, М. Эргашевлар ҳам бу корхонанинг пешқадамлари.

Мана шу ҳайдовчилар жуда қимматли ташаббусни ўртага ташлашди. Улар ўзларининг бой тажрибаларига асосланиб, юқоридаги маркали автобуслар капитал ремонтгача 500 минг километр йўл боса олишини исботлашди. Пешқадам ҳайдовчилар йўловчиларга маданий хизмат кўрсатиш билан бирга ўзлари бошқараётган автобусларда капитал ремонтгача 500 минг километр йўл босишга қарор қилдилар ва Ўзбекистон ССР автомобиль транспорти министрлигининг барча ҳайдовчиларини мана шу юксак натижага эришишга чақиришди.

Чирчиқ шаҳар партия комитети илғор ҳайдовчилар ташаббусини қўллаб-қувватлади ва шаҳар автокорхоналарининг партия ҳамда касаба союз ташкилотларига ўз коллективларида мана шу ватанпарварлик ташаббусини ёйиш тўғрисида кўрсатма берди.

Ш. АЛИМОВ.

МАКТАБДА УЧРАШУВ

Яқинда Янгийўл район 4-ўрта мактабда Буюк Ғалабанинг 30 йиллиги олдидан «Ҳеч ким ва ҳеч нарса унутилмайди!» — деган мавзуда Улуғ Ватан урушида қатнашган ўқитувчилар билан учрашув ўтказилди.

Учрашувда сўзга чиққан запасдаги капитан, мактаб илмий бўлим мудири ўртоқ С. Раҳматов уруш хотираларини, математика, тарих ва ҳарбий таълим ўқитувчиларидан Ж. Боймирзаев, У. Мардонбоев, Н. Савинлар жанг тафсилотларини гапириб бердилар.

Учрашувдан сўнг мактабнинг «Барно» ансамбли ижросида куй ва қўшиқлар янгради.

М. ҚОДИРАЛИЕВА.

ХУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТЛАРИДА

МУНОСИБ ЎРИНБОСАРЛАР МАСКАНИ

Электрослесарлар, карьер экскаватор машинистлари, газ-электр пайвандчилари, аппаратчилар... Бу хил ихтисосдаги кадрларни кон-металлургия саноатида кўплаб учратамиз. Яна бир қатор ҳунар эгалари борки, улар ҳам шу соҳа равнақида етакчи ўрин тутадилар.

Эндиликда бундай мутахассис кадрларга эҳтиёж катта. Қани энди, йирик корхоналарнинг ҳар бири ўзи учун ўзи кадрлар етиштириб берса... Худди шу эзгу ният билан Олмалиқ кон-металлургия комбинати ҳузурида янги ҳунар-техника билим юрти ташкил қилинди.

Корхона маъмурияти мутахассис кадрлар тайёрлаш учун нимаики зарур бўлса, ҳаммасини муҳайё этди. Билим юртининг ҳашаматли биноси қурилиши учун 1.400 минг сўмлик маблағ сарфланди. Комбинатнинг малакали мутахассислари билим юртига бириктириб қўйилди.

Ўтган йили шаҳарнинг Ленин кўчасида қад ростлаган етти қаватли бинода машғулотлар бошлаб юборилди. Бу ерда ҳамма нарса янги. Устахоналар, лаборатория ва фан кабинетлари кенг, ёп-ёруғ.

Кўчма синф доскалари ҳам шаҳардаги билим ўчоқларида биринчи бўлиб шу даргоҳда қўлланилди. Ўқув фильмларини намойиш этиш зарурияти туғилса, кўчма доска ҳаракатга келтирилиб, унинг ўрнини оқ пардали экран эгаллайди. Парда ортида эса амалий машғулотлар учун фойдаланиладиган кўргазмали қуроллар сақланади. Хуллас, синфхона ҳам амалий, ҳам назарий машғулотлар олиб бориш учун тўла мослаштирилган.

Билим юртида 20 та ўқув группаси бор. Айтиш керакки, буларнинг ҳар бири деярли у ёки бу ихтисосликка бўлинган. Шу билан бирга комбинат цехларида ҳам амалий машғулотлар ўтказилаётир. Ҳунар эгалари ишлаб чиқариш жараёнлари билан яқиндан танишиб борадилар. Бундай машғулотларни олиб бориш кўпинча корхона инженерлари ва мутахассислари зиммасига юклатилаётир.

Билим юртидаги устахоналар цехнинг кичик участкасини эслатади. Одатда, устахоналарнинг бирида электротехника бўйича машғулот ўтказилса, иккинчисида ўқувчилар олган билимларини амалий ишда синаб кўрадилар.

Бўлажак экскаваторчилар группасига тажрибали ўқитувчи А. В. Жилин раҳбарлик қилаётир.

— Экскаваторчилик ихтисосини эгаллаш учун кўпроқ амалий машғулотлар ўтказишга тўғри келади, — дейди ўртоқ А. Жилин. — Ўқув программасига мувофиқ, дастлабки темалар пухта ўзлаштирилди. Группага ажратилган кабинетлар биз учун жуда мос. Кўргазмали қуроллар, асбоб-ускуналар етарли.

Яқинда билим юртига янги экскаватор олинди. Уни бошқарувчи тренажлар ҳам бор.

Таълим-тарбия ишларини намунали йўлга қўйишда Н. С. Клименко, Б. И. Гусаков, Ф. Т. Воробьев каби мастер, механик ва шофёрларнинг хизматлари катта. Улар билим ва тажрибаларини ўқувчилар билан баҳам кўриб касб-ҳунарларни пухта эгаллашларига яқиндан ёрдам бермоқдалар.

— Фан ва техника ютуқлари кенг жорий этилгани сари ишчилар, айниқса, ёшларнинг техник билимларини ошириш муҳим аҳамият касб этаётир, — дейди билим юртининг директори ўртоқ З. Тошмуҳамедов. — Бунда, шубҳасиз ҳунар-техника билим юртларининг роли катта. Комбинат ҳузурида иш бошлаган билим юртимиз ҳам малакали ҳунарманд ёшларни тайёрлаб чиқаришга маҳкам бел боғлади. Тўғри, даргоҳимиз ёш, лекин, келажаги порлоқ. Билим юртимизда ўқув-методик ишлар анча такомиллашади, назарий ва амалий машғулотлар савияси ортади, моддий-техника базаси тағин ҳам мустаҳкамланади.

Дарҳақиқат, шундай! Узининг дастлабки қалдирғочларининг жўшқин меҳнат қучоғига учирма қила бошлаган бу даргоҳда ибрат олса арзигулик ишлар амалга оширилади.

А. АЛИЕВ.

ПЛАКАТЛАР ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

Улуғ Ватан урушида жасорат кўрсатган, қаҳрамон ва ботир жангчиларимиз бир умр хотирамиздан ўчмайди. Бугина эмас. Улар ҳақида гувоҳлик берувчи барча ноёб нарсалар кўз қорачиғидек асралади.

Уруш пайтида чиқарилган «Агиткўргазмалар»нинг сарғайиб кетган плакатларини варақлаб ўтирибмиз. Уларни шамоллар юлқиган, ёмғирлар ивитган, қуёш нури қовжиратган. Бироқ, бундан ўттиз йил муқаддам кишини қандай ҳаяжонга солган бўлса, ҳозир ҳам шундай ҳаяжонга солади.

Алишер Навоий номидаги Давлат адабиёт музейига қўйилган экспонатлар ичида «Ғарбга томон олға, ботирлар» плакати айниқса киши диққатини ўзига жалб этади. Бу плакатни Ҳамид Олимжон сўзига тошкентлик рассом Владимир Рождественский чизган. Уруш йиллари Самарқандга эвакуация этилган совет плакатчиси Д. С. Моорнинг ўз бригадаси билан биргаликда яратган «Фашизмга оналар лаънати» плакатида эса қайғули лавҳа тасвирланган. Унда нобуд бўлган боласини қўлда тутган аёл қаҳру-ғазаб билан қараб турибди. Бу манзарани кўрган киши беихтиёр нафратга тўлади, С. Нодельманнинг Леся Украинка сўзига асосан чизган «Ўлдирсанг ҳам бўлмаймиз таслим» плакати совет кишиларининг букилмас иродаси ҳақида сўзлайди.

Ҳа, Тошкент «Агиткўргазма»си илк уруш бошланган кунларданоқ иш бошлади. Совет Ахборот бюроси немис фашистларининг Ватанимизга хоинона бостириб кирганлиги ҳақида хабар бериши билан бир группа рассомлар Ўзбекистон рассомлар Союзига йиғилишди. Ўша пайтдаги рассомлар союзи правлениесининг раиси, ЎзССР халқ рассоми В. Ш. Уфимцев йиғилганларга шундай дейди: «Гражданлар уруши йилларида «РОСТА ойнаси» мунтазам ишлаб турган. Биз ҳам Маяковский эстафетасини давом эттирамиз». Графика секциясининг раиси В. Е. Кайдалов ҳам ажойиб ташкилотчи эканлигини кўрсатди.

Суратларда: Улуғ Ватан уруши йилларида яратилган (чапдан ўнгга) Баҳром Ҳамдамийнинг «Ота ўғлин кузатмоқда», Урол Тансиқбоевнинг «Партизан қиз», Н. В. Кашинанинг «Ванюша меҳр ва севгини учратди қайта» плакатлари.

Т. Одилбеков фоторепродукциялари.

Барча рассомлар диққат-эътибори уруш мавзусига қаратилди. Айниқса, Владимир Рождественский ўз плакатларида душманга нисбатан чексиз нафратини акс эттириб, халқнинг ёвга бўлган қаҳру ғазабини оширди. Унинг плакатларидан бирида Гитлер тузоққа тушади: «Оламан деб жаҳонни, кўрмабман мен қопқонни». В. Фадеев разведкачилар жасоратини тасвирлар экан, ўз плакатига ўзбек разведкачиси Аҳмаджон Долиевнинг бир фашист офицерини бир сакрашда отдан ағдариб олиб, жонажон полкига «тил» келтирганлиги воқеасини тасвирий ҳамда шеърий йўсинда сингдириб юборади.

Ўша дамларда С. Абдуллаев, Б. Ҳамдамий, В. Кайдалов, С. Мальт, В. Рождественский, К. Чепраков ва бошқа плакатчи рассомлар қўлларига қурол олиб, жангга отландилар. Улар «Агиткўргазма»даги тажрибаларини ўз қисмларида ҳам давом эттириб туришади. Тошкентлик таниқли рассом Баҳром Ҳамдамий «Ота ўғлини жангга кузатмоқда», «Бор, ўғлим, сени халқ жўнатди» рассомнинг сўнгги асарлари бўлиб қолди: У жанг майдонида мангуликка кўзини юмди.

«Агиткўргазма»да ишловчилар сафи тасвирий санъаткорлар, театр рассомлари билан кенгайтирилди. Л. Абдуллаев, Н. Кашина, В. Фадеев, В. Уфимцев, М. Аринин, И. Вальденберг, Д. Ушаков сингари рассомлар шулар жумласидан.

Ўзбекистон халқ рассоми Н. Кашина асосий эътиборини фронт орқасидаги меҳнат жасорати ва ҳаётни тасвир қилишга қаратди. Унинг Ўзбекистонга эвакуация қилинган етим болалар ҳақида ҳикоя қилувчи «Валюша қайтадан бунда, учратди меҳрни кунда», ишлаб чиқаришдаги фронтга кетганлар ўрнини тўлдиришга чорловчи «Жангга чорлар жангчини Ватан, заводга бор, ёри бўлсанг сан!» плакатлари диққатга сазовор.

Тошкентда, шунингдек Фарғона, Самарқанд, Бухорода, қаердаки рассомлар бўлса, ҳамма ерда плакатчилар бригадаси ташкил этилади. Тошкентдаги рассомлар Совет ахборот бюросининг сўнгги хабарларига жавобан ҳар куни плакатларини яратди. Булар бир неча плакат тайёрлар эдилар. Тайёр бўлган варақалар ойна орқали бир неча нусхада кўчирилиб, кеч соат олти бўлмай, ҳиёбонлар, корхона ва катта муассасалар, ҳарбий қисмлардаги агиткўргазма тахталарига ўрнатилар эди. Тошкент марказидаги Карл Маркс кўчасида эса, рассомлар агиткўргазма тахтаси сифатида университетни ўраб олган девордан фойдаланишарди. Улар плакатни тўғри девор шувоғига ёпиштириб кетишарди.

Тошкентнинг ўзидагина уч ойда 225 плакат тайёрланиб, улар қўлда кўзлаб нусхаларга кўпайтириларди. Қизил Армия уйи ва Санъат музейида икки марта кўргазма ташкил этилди. Самарқандда эса, эвакуация қилинган Москва, Давлат рассомлик институти студентлари рассом Д. Моор раҳбарлигида плакатлар чиқариб туришди.

Улуғ Ватан уруши йилларида плакатчи рассомлар ҳаёт синовидан ўтдилар. Зеро плакат — душманни енгишда партия ва халқимизнинг ўткир қуролларидан бири эди. Ана шу уруш давридаги рассомларимиз ижоди асосида 1945 йили «Ўзбекистон рассомлари Улуғ Ватан уруши ҳақида» номли альбом нашр этилди. Бу альбомдаги плакатларни кўздан кечирсангиз, жанг лавҳалари ва халқ ҳаётидан ҳикоя қилиб бераётгандай бўлади.

Т. ОДИЛБЕКОВ,
Э. МУҲАМЕДОВ.

МАТОНАТЛИ КИШИЛАР

Эргаш ака ҳарбий комиссариатга учинчи маротаба келганда шундай дейишди:

— Сиз тушунсангизчи ахир, — куйиниб гапирарди, военком.— Фронт учун озиқ-овқат, қурол, кийим-кечак керак. Ҳамма урушга кетса, бу нарсаларни ким тайёрлайди? Ғалаба яқинлашсин, йигитларимиз тезроқ қишлоққа қайтсин, десангиз одамларни ишга олиб чиқинг. Фронт учун, ғалаба учун кўпроқ маҳсулот етиштиришга чақиринг?..

Военком ҳақ гапни айтган эди. Ғалаба учун деҳқон меҳнати жуда ҳам зарур эди.

Бу кунги йиғилиш узоқ чўзилмади. Энг муҳим нарса ҳақида гаплашиб олинди: Ғалла ўримини тезроқ тугаллаш, қишлоқдаги бор куч, имкониятдан тўла фойдаланиш, ғўза парваришини янада кучайтириш. Ҳосилот советининг раиси Эргаш ака ғалла ўрими жанговар штаби бошлиғи қилиб тайинланди.

Далада иш қизиб кетди. Қишлоқ хотин-қизлари кеча-кундуз тинимсиз ғалла ўрар, ишга яроқли қариялар ва болалар дон янчар эдилар. Ҳамма иш қўл кучи билан бажариларди, ишнинг оғирлигидан ҳеч ким зорланмасди.

Шу йили ҳар гектар ердан ўн икки центнердан дон, ўн беш центнердан ошириб пахта йиғиб олинди. Ўшанда ҳозирги «Ленин йўли» колхози деҳқонлари минг гектар ерда ғалла, 300 гектардан ортиқ майдонда пахта ва зиғир етиштирар эдилар.

Бир куни шундай бўлди. Тушлик овқат пайтида кимдир газетани баланд овоз билан ўқиди. Унда Ўзбекистоннинг район ва қишлоқ меҳнаткашлари жангчиларга совға-салом йўллаётгани, жамғарма пуллардан уруш қуроллари тайёрлаб, фронтга жўнатаётганлиги ҳақида ёзилган эди.

— Биз ҳам йигитларимизни бир эслаб қўймаймизми? — деди колхозчилардан бири. — Эшитишимизга қараганда, фронтга «Қизил карвон» тайёрланаётган эмиш.

— Жуда тўғри гапирдингиз, — маъқуллади Эргаш ака Асроқулов,— ҳар ким ўз қудратига яраша совға тайёрласин. Мен районга бориб «Қизил карвон»қачон жўнатилишини билиб қайтаман.

— Фронтдан ҳеч нарсани аямаймиз, — дейишди колхозчилар.

Ҳамма бир бўлиб жангчиларга совға-салом тайёрлашга киришишди. Маслаҳатнинг эртасигаёқ кимдир кийим-кечак, пул, ҳар хил озиқ-овқат келтира бошлади. Роса бир ҳафтадан кейин «Қизил карвон» шаҳарга йўл олди. Кейинчалик колхоздан фронтга ана шундай уч маротаба «Қизил карвон» ташкил этилди.

Эргаш ака кун бўйи далада колхозчилар билан бир сафда ишлар, вақт топиб фронтга кетганларнинг оилаларидан хабар олар, зарур бўлса уларга ёрдамлашарди. Колхоз йилдан-йилга ҳосилдорликни ошира борди. Урушдан сўнгги йилларида ҳар гектар ердан йигирма центнердан кўпроқ пахта етиштирилди. Ерни қўш билан ҳайдаб, уруғни қўлда сочиб, кетмон билан парвариш қилган колхоз учун бу кўрсаткич катта ғалаба эди.

Пахтадан, ғалладан юқори ҳосил етиштиришда колхоз тузумининг ветерани, бободеҳқон, колхоз ҳосилоти Эргаш ота Асроқуловнинг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Моҳир пахтакорни колхозни тиклаш йўлидаги кўп йиллик хизмати муносиб тақдирланган. У фахрий ёрлиқлар, медаллар, қимматбаҳо буюмлар билан мукофотланди. Ҳозир у шахсий пенсионер.

Яқинда отахон билан учрашиб, уруш йилларида, фронт орқасида қилинган ишлар ҳақида, колхозчиларнинг меҳнат матонати ҳақида суҳбатлашдик. Ота уруш йилларида меҳнати билан шуҳрат қозонган бир неча кишини таништирди. Мана улар: Ленин орденли Исмаи Жўраев, Ҳурмат Бойматова, Меҳнат Қизил Байроқ орденли Шомурод Шокиржонов ва Абдуҳаким Ғойиповлар. Улар урушнинг суронли йилларида фронт орқасини мустаҳкамлашда актив иштирок этганлар.

Исмаи Жўраев бу йилларда пахтачилик бригадасига бошчилик қилди. У бошлиқ пахтакорлар оғир йилларда ҳар гектар ердан 22—25 центнерга етказиб «оқ олтин» етиштирдилар. Ана шу катта хизматлари учун уни партия ва ҳукуматимиз муносиб тақдирлади. Унинг кўксини энг олий нишон — Ленин ордени безаб турибди.

«Оналар ҳужум қуролларини ёмон кўрадилар. Улар фақат ҳаётни ҳимоя қилувчи қуролларнигина тан оладилар». Улуғ ёзувчи Максим Горький шундай деган эди. Она зоти урушни нафратлайди. Чунки, у ҳаёт ижодчиси. Уруш ҳаётни сўндиради. Осойишталикни, ҳаётни пайҳон қилувчи кузғунлар она нафратига учрадилар. Уруш йилларида ана шу табаррук оналаримиз, аёлларимиз, душманга нисбатан шафқатсиз курашдилар. Фронтда ҳам, фронт орқасида ҳам уларнинг мададн сезилиб турди.

Ҳурмат опа ҳам уруш йилларида жасорат кўрсатган оналардан бири эди. Даҳшатли урушнинг дастлабки куниданоқ у далага отланди. Ёнига хотин-қизларни тўплаб алоҳида бригада ташкил этди. Ҳурмат опа аёлларнинг ишга, яратувчилик меҳнатига жалб этди. Бригадада йигирмадан ортиқ хотин-қиз бор эди. Эрта тонгдан кеч шомгача далада кетмон чопган, эгатларга сув тараган, ғалла ўрган, қўллар кечалари фронт учун кийим-кечак тикарди. Бригададаги ҳар бир аёл ўз зиммасидаги вазифасини икки-уч ҳисса ошириб бажаришга интиларди.

Хотин-қизлар бригадаси тез орада довруғ қозонди. Ҳар гектар ердан йигирма центнердан пахта олинди. Ғалла, зиғир ва бошқа экинлардан ҳам мўл ҳосил етиштирдилар. Эркаклар ўрнига меҳнат қилган аёллар ҳимматига ҳамма таҳсин ўқиди. Ҳурмат опа ҳурматни, обрў эътиборни меҳнат, қадоқ қўл, ақл-заковат билан топди.

— Урушнинг ўрталари эди, — эслайди опа. — Мени баҳорда колхоз раиси Нишон ака Алиев чақириб қолди. Ўшанда раиснинг аҳволини ҳали-ҳали эслайман. Кўзлари уйқусизликдан қизариб кетган, ранги синиқ, столда аранг ўтирарди.

— Нишон ака, бир ухлаб олишингиз керак, — дедим раис билан сўрашиб.

— Уйқу қочмас, бошқа гап бор,— деди у вазмин. — Сиз ғайратли аёлсиз, ҳозир пахта, ғалла билан бир қаторда пилла ҳам жуда зарур. Мен районда сизга ишониб, катта ваъда бердим. Бу йил кўпроқ пилла топширишимиз керак. Шу ишни ўз қўлингизга оласиз.

Мен рози бўлдим. Шу куниёқ дала айланиб, карта уватлари ва хонадонлардаги тут кўчатларини ҳисобга олинди. Олдин пилла боқиб юрган аёллар билан суҳбатлашдим. Қурт келтириладиган кунгача яхшилаб тайёргарлик кўрдик. Ҳаракатимиз натижаси қувончли бўлди. Шу йили ҳар қути қурт уруғидан 70 килограммдан пилла топширдик.

Опанинг юзига майин табассум югурди. Унинг кўзларида қувонч ёшлари қалқиди.

Мана, урушнинг тугаганига ўттиз йил тўляпти. Ватанимизни қаҳрамонларча ҳимоя қилишда актив иштирок этган қишлоқ меҳнаткашлари бу йиллар мобайнида барча соҳаларда улкан муваффақиятларга эришдилар. Ўнлаб қишлоқлар қайта қурилди. Янги посёлкалар бунёд этилди. Кекса-ёш осойишта меҳнат қучоғида ватан бойлигига бойлик қўшмоқда. Пахтакор, чорвадор, механизатор, қўлни-қўлга бериб коммунистик мўлкўлчилик яратмоқда. Қишлоқнинг ҳозирги ёшлари урушнинг даҳшатли кунларида фронтда, фронт орқасида ватан учун жанг қилганлар хотирасини абадий шарафлайдилар.

Н. ТЎРАЕВ,
Бўка райони.

Суратда: (чапдан) И. Жўраев, А. Ғоипов, Ҳ. Бойматова, Э. Асроқуловалар. Автор фотоси.

Дунё хабарлари

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

ПРАГАДА ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ

ПРАГА, 5 март. (ТАСС). Бу ерда мавжуд дўстлик иттифоқидан илгари тузилган «Янги Россия билан иқтисодий ва маданий алоқа жамияти» таъсис этилган куннинг 50 йиллигига бағишланган, Чехословакия-Совет дўстлиги иттифоқи активининг тантанали йиғилиши бўлиб ўтди.

Чехословакия-Совет дўстлиги иттифоқи Марказий Комитетининг раиси В. Давид тантанали йиғилишда нутқ сўзлаб, Чехословакия-Совет дўстлиги иттифоқи ЧССР миллий фронтининг энг оммавий жамоат ташкилотларидан бири бўлиб қолганлигини таъкидлади. Иттифоқнинг 25 минг бошланғич ташкилотлари теварагига 1 миллион 800 минг киши тўпланган. Иттифоқ фаолияти гражданларда социалистик онгни шакллантиришга катта ижобий таъсир кўрсатмоқда, совет халқи билан, СССР билан дўстликни мустаҳкамлашга кўмаклашмоқда.

Шундан кейин КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев сўзга чиқиб, йиғилиш иштирокчиларини самимий табриклади ва гулдурос қарсаклар остида КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Чехословакия-Совет дўстлиги иттифоқига табрикномасини ўқиб берди.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг табрикномасида КПСС Марказий Комитетининг, партиямизнинг, совет кишиларининг иттифоқингизга уларнинг ярим аср мобайнида қилган ишларига муносабати ғоят равшан ифодаланган, деди Б. Н. Пономарев.

Биз Совет Иттифоқи билан абадий биргамиз! Чехословакиянинг интернационалист коммунистлари бу шиорни ўз партиясининг халқаро сиёсати учун асос қилиб олди. Бизнинг партиямиз, совет коммунистлари ҳам сизларга худди шундай бирдамлик билан, худди шундай самимий ва беғараз дўстлик билан жавоб қайтаради.

Халқларимиз ўртасидаги дўстлик мустаҳкам объектив негизларга асослангандир, деб сўзини давом эттирди. Б. Н. Пономарев. марксизм-ленинизм байроғи остида биз муштарак мақсадимиз—коммунизм сари олға бормоқдамиз.

Актив йиғилиш иштирокчилари узоқ давом этган гулдурос қарсаклар остида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневга мактуб қабул қилдилар.

СОВЕТ ПАРЛАМЕНТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ИОРДАНИЯДА

УММОН, 5 март. (ТАСС). Иордания қироли Хусайн Иордания миллат мажлисининг таклифига биноан бу ерга визит билан келган СССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. М. Матчонов бошчилигидаги СССР Олий Совети делегациясини қабул қилди.

Қирол Хусайн Совет Иттифоқидан келган меҳмонларни табриклаб, бутун араб миллати ўзи учун энг кийин пайтларда араб мамлакатларини қўллаб-қувватлаганлиги учун Совет Иттифоқига чуқур миннатдорчилик изҳор қилади, деди.

Қирол таъкидлаб ўтдики, Иордания СССР билан дўстона муносабатларда бўлиш учун бутун куч-ғайратини сарфлайди. Қирол Хусайн билан Совет парламенти аъзолари ўртасида ҳар иккала мамлакатни қизиқтирувчи масалалар юзасидан фикрлашув бўлиб ўтди.

Делегация, шунингдек шаҳзода Хасан билан учрашди ва Иордания бош министри Зайд ар Рифоий томонидан қабул қилинди.

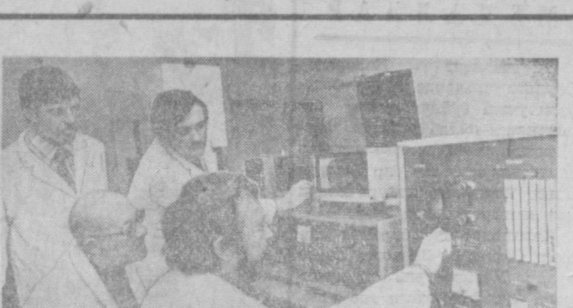

БОЛГАРИЯ. СССР ҳамда БХР Фанлар академиялари ўртасидаги ҳамкорлик йил сайин кенгайиб бормоқда. Яқинда совет ҳамда болгариялик олимлар томонидан янги спектрофотометр ишлаб чиқилди. Суратда: спектрофотометрни созлаш.

БТА—ТАСС фотоси.

КЕСКИНЛИКНИ ЮМШАТИШ ЖАРАЁНИ МУҚАРРАР ДАВОМ ЭТАДИГАН ЖАРАЁН БЎЛИБ ҚОЛИШИ КЕРАК

ЛОНДОН, 5 март. (ТАСС). Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси давлат кенгашининг раиси Тодор Живков «Таймс» газетасининг Софиядаги муҳбири билан суҳбат қилган эди. Газета шу суҳбатни босиб чиқарди.

Суҳбатда таъкидлаб ўтилганидек, социалистик Болгария Европада ва бутун дунёда тинчлик учун олиб борилаётган курашга жуда катта аҳамият бермоқда. Шарқий ва Ғарбий Европа мамлакатлари ўртасида кескинликни юмшатиш жараёни муқаррар давом этадиган жараён бўлиб қолиши керак.

Т. Живков болгар халқи социалистик тузумга содиқ эканлигини, Болгария Совет Иттифоқи билан мустаҳкам алоқа боғлаганлигини уқтириб ўтди.

Т. Живков Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашга тўхталиб, кенгашнинг учинчи ва сўнгги босқичини олий даражада ўтказиш учун шарт-шароит вужудга келганлигига ишонч билдирди.

Т. Живков Болгария Халқ Республикаси Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доирасида интеграцияни кучайтиришга ёрдам бермоқда ва айни вақтда носоциалистик давлатлар билан, шу жумладан «Умумий бозор»га аъзо бўлган мамлакатлар билан савдо-сотиқни кенгайтирмоқда, деди.

ИРҚЧИЛИККА БАРҲАМ БЕРИЛСИН

ЛОНДОН, 6 март. ТАСС мухбири Б. Бантинг хабар беради:

Жанубий Африкадаги Африка миллий конгрессининг бош секретари Альфред Нзо ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: Жанубий Африка Республикасининг истиқболи тўғрисидаги масала мамлакатда апартеид системасини тамомила тугатиш ва ҳокимиятни ҳар бир киши битта овозга эга деган принцип асосида кўпчилик африкалилар қўлига топшириш асосидагина ҳал этилиши керак.

Преториядаги ҳукмдорлар, деб таъкидлади А. Нзо мустақил Африка мамлакатлари билан «мулоқот» ғоясини яна илгари суриб, уни Африканинг жанубида қандайдир «кескинликни юмшатиш» деб жонжаҳдлари билан тарғиб қилмоқдалар. Бу найрангдан бошқа нарса эмас.

СУРИЯ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ВАШИНГТОН, 6 март. (ТАСС). Сурия Араб Республикасининг президенти Ҳафиз Асад «Вашингтон пост» газетасининг мухбири билан суҳбатда бундай деди: Жўлан тепаликлари ва Иордан дарёсининг ғарбий соҳилидаги аҳволни ўзгартирмай туриб, Женева сулҳ конференцияси ишини қайтадан бошлашга қадар Синай ярим оролидан Исроил қўшинларини олиб чиқиб кетиш ҳақида вақтинча сепарат битим тузиш йўлидаги ҳар қандай уриниш «тинчлик ўрнатиш борасидаги ҳаракатларга ҳалақит бериши ва Бирлашган Миллатлар Ташкилоти хавфсизлик кенгашининг 338-резолюциясини амалга ошириш йўлини тўсиб қўйиши мумкин».

Сурия, деди Ҳ. Асад, Яқин Шарқ можаросини кенг кўламда бартараф қилишга эришишни афзал кўради ва барча проблемаларни халқаро конференцияда биргаликда ҳал этиш шунга олиб борадиган тўғри йўл бўлур эди.

Ҳ. Асад араб давлатлари бошлиқларининг Работ кенгашида Фаластин озодлик ташкилотини Фаластин халқининг бирдан-бир қонуний вакили деб ҳисоблаш ҳақидаги қарорни эслатиб ўтди ва Фаластинга тааллуқли ҳар бир проблема Фаластин озодлик ташкилотининг иштироки билан ҳал этилиши лозим, деди.

СЎЛ КУЧЛАРНИНГ БИРЛИГИ УЧУН

ДЕҲЛИ, 5 март. (ТАСС). Ҳиндистон Коммунистик партияси миллий кенгашининг секретари Бхупеш Гупта қуйидагиларни айтди: «Ҳиндистондаги реакцион кучлар парламент демократиясига путур етказиш, мамлакатда тартибсизлик ва зўравонлик вазиятини вужудга келтириш йўлида яна уриниб кўрмоқдалар». У Калькуттада ўтказилган оммавий митингда гапириб, бундай деди: Ўнг партиялар 6 мартда демократияга ва ҳукуматга қарши шиорлар билан марказий парламент биносига юриш ўтказишга мўлжаллаганлиги буни исбот қилади. Бу юришда қатнашиш учун зўравонлик методлари билан ҳаракат қилувчи «росс» ва «ананда марг» каби ярим ҳарбий ташкилотлар жалб этилиши керак эди.

Бундай вазиятда коммунистларнинг ташқаридан ва ичкаридан қилинадиган тазйиқни йўқотиш, халқнинг демократик ғалабаларини ҳимоя қилиш мақсадида барча сўл ва демократик кучларни, шу жумладан, ҳукмрон Ҳиндистон Миллий Конгресси партиясидаги тараққийпарвар кучларни бирлаштириш ҳақидаги фикрлари жуда муҳим аҳамиятга эгадир, деб таъкидлади Б. Гупта.

СПОРТ

ЁШЛАР ТУРНИРИ

Ёш футболчиларнинг Тошкентда ўтаётган V халқаро учрашувлари финал яқинлашган сари кескин тус олмоқда. Ҳамма командалар ҳам турнир ғолиби бўлиш учун курашмоқда. Бу кейинги ўйинларда яна бир бор кўринди.

«Б» группасида қатнашаётган Венгрия — СССР —2 ва ГДР — Ўзбекистон командаларининг учрашувларида ҳисоб очилмади. Командалар ўзаро тенг курашдилар. Шундан сўнг ҳар иккала дарвоза томон пенальт тўплари тепилди. Бунда мўлжални аниқ олган Венгрия командаси футболчилари СССР—2 командаси устидан 5:4, ГДР футболчилари эса Ўзбекистон командаси устидан 5:3 ҳисобида муваффақият қозондилар.

ДИНАМОЧИЛАР ЮТУҒИ

Кубок эгалари совриии учун чорак финал ўйинлари бошланди. Биринчи учрашувда Киевнинг «Динамо» командаси Стамбул шаҳридан 250 километр наридаги Бурсу шаҳрида Туркиянинг «Бурсаспор» командаси билан учрашди.

Ўйиннинг дастлабки дақиқалариданоқ, динамочилар ташаббусни қўлга олиб мезбонлар дарвозабонини шошириб қўйдилар. Олдин Мунтян, кейин Колотов рақиб дарвозаси олдида хавфли вазиятлар туғдирди. Ниҳоят, 22 минутда Колотов тўп билан олдинга Веремеевни ўтказиб юборди. Веремеев илгарилаб бориб тўпни Олег Блохинга узатди. Шу ерда Олег ҳам ҳийла ишлатди. У тўпга тегмай ён томондан дарвоза томон яқинлашиб келаётган Онишченко томон қўйиб юборди. Онишченко эса тўпни дарвозага йўналтирди. Бу ҳисоб учрашув охиригача ўзгармади.

Чемпионлар кубоги учун бўлган чорак финал учрашувида Мюнхеннинг «Бавария» командаси билан Ереваннинг «Арарат» футболчилари ўзаро куч синашди. Учрашув 2:0 ҳисобида майдон эгалари фойдасига ҳал бўлди. Энди «Динамо» ва «Арарат» командалари бу рақиблар билан ўз майдонларида учрашадилар.

ДАСТЛАБКИ МЕДАЛЛАР

Американинг Колорадо-Спрингс шаҳрида ҳозир фигурали учиш бўйича жаҳон биринчилиги бўлиб ўтаяпти. Чемпионатда бошқа мамлакатлар спортчилари билан бир қаторда Совет Иттифоқи фигурачилари ҳам иштирок этмоқдалар.

Чемпионатнинг биринчи медали Сергей Волковга насиб бўлди. У мажбурий программани муваффақиятли адо этиб, бу совринни қўлга киритди. Қисқа программали учишларда Ирина Роднина билан Александр Зайцев пешқадамлик қилмоқдалар.

МЕДИЦИНА ТЕХНИКАСИ— ШИФО ДАРГОҲЛАРИГА

ТОШКЕНТДАГИ Максим Горький проспектида «Медтехника» магазинини билмайдиган шифохоналар, медицина муассасалари ва шифокорлар топилмаса керак. Чунки бу ерда беморларни даволашда қўлланиладиган замонавий медицина асбоб-анжомларининг ҳамма тури мавжуд. Магазин Тошкент шаҳар ва областимиздаги барча шифохоналарга, поликлиникаларга хизмат кўрсатади. Бу ерга шунингдек, область эпидемиология станциялари, область онкология, болалар руҳий-асаб касаллиги диспансерлари ва химия, биология илмий-текшириш институтларининг коллективлари тез-тез мурожаат қилиб турадилар. Магазиндан ҳаммаси бўлиб 44 шифо даргоҳи медицина техникасини олади.

Ҳозир кўплаб буюртмалар қабул қилинмоқда. Мижозлар 1976 йилда ўзларига зарур бўладиган медицина асбоб-анжомларига буюртмалар юборишяпти. Магазин мудири А. Абдураҳимов, товаршунос А. Зокировларнинг ишлари тиғиз. Дам телефонга жавоб беришади, дам келувчиларни қабул қилишади. Жумладан, республика «Красний Октябрь» сил касалликлари санаторийси зудлик билан рентген лабораторияси учун плёнка юборишларини илтимос қиляпти, Бўка эса кўчма оптик устахонани юборишларини сўрамоқда. Уларнинг илтимосига биноан ҳайдовчи А. Тўраҳонов ва оптика мастери Ҳ. Буронов ўртоқлар йўлга отланишаяпти. Кетмакет Тўйтепа, Оққўрғон, Пискентдан ҳам кўчма устахонани сўраб буюртмалар келмоқда.

— Қандай аппарат ва асбобларга эҳтиёж катта? — деб сўрадик магазин мудирининг ўринбосари А. Раҳматуллаевадан.

— Сунъий нафас олдириш ва кислород терапияси, анестизация қиладиган ускуналарга, травматология ва механотерапия, физиотерапия асбобларига, юрак-томир касалликларини аниқлайдиган асбобларга айниқса эҳтиёж зўр, — дейди у. — Бизнинг коллектив мана шу эҳтиёжларни ўз вақтида қондириш учун Москва, Харьков, Одесса ва бошқа шаҳарлардан кўплаб медицина техникасини олиб келяпти.

Шуни алоҳида айтиш кераки, ҳозирги кунга келиб магазинга чет элдан медицина техникаси келтирилмаяпти. Чунки, ўзимизнинг барча аппаратураларимиз уларникидан қолишмайди.

Магазинда оптика бўлими мавжуд. Бу ерда кўзойнаклар ва линзалар истаганча топилади. Агар линзалар кўзойнакка тўғри келмай қолса магазиннинг ўзида устахона ишлаб турибди. Мастер С. Яҳёев харидорлар хизматида.

Ю. ГЛЕБОВ.

Суратларда: «Медтехника» магазинининг кўриниши. Республика «Красний Октябрь» санаторийсининг вакили М. Мейрбеков (чапда) ўзига керакли ускуналарни кўздан кечираяпти. Товаршунос А. Зокиров унга ёрдамлашмоқда.

Автор фотолари.

АЁЛ ҲУКМИ

Ҳикоя

У қингир-қийшиқ ва тор кўчадан ишга кетиб бораркан, кўчанинг чап юзидаги бир табақали пастаккина, бўёғи аллақачон ўчиб, кўркини йўқотган дарвозага яқинлашганини ҳис қилиб, кўнгли хижил бўлди.

Эшик олдида ҳар қачонгидек букчайиб, кафтдаккина тахта курсичада хаёл суриб ўтирган аёлни кўриб, кўзларини қаёққа олиб қочишни билмай қолди. Кампирнинг оёғида сарғиш шиппак, эгнида ҳаво ранг батист куйлак, бошида оқ сурп рўмол. Бир вақтлар қизжувон ҳасад аралаш ҳавас билан, йигитлар суқланиб тикиладиган қадди-қомати, ҳусни-малоҳатидан асар ҳам қолмаган. Кўзлари ичига ботиб киртайган, сўлғин чеҳрасида тизим-тизим ажин.

Бу манзара Абдусамадга ёд бўлиб кетган. У кампирга салом берар экан, унинг юзига қарамасликка ҳаракат қилади. Шу жойдан тезроқ ўтиб кетишга уринади. Лекин, бесўнақай гавдаси бунга халақит бераётгандек. оёқлари чалиниб, ўз измига бўйсунмаётгандек туюлади. Аммо, ҳар гал кампирни кўрган пайтида аёлнинг қаҳру-ғазаби, адоватини акс эттириб, етти пуштлик душманига тикилгандек қадалган кўзларини, билинар-билинмас бош қимирлатгани ёки жиркангандек юзини ўгириб олганини кўз олдига аниқ келтиради. Шалоғи чиққан курсичанинг ғирчиллаши портлашдек эшитилади. Ана шу кўзлар, ана шу нафрат ва улар хотирга соладиган лавҳалар уни ишхонасигача кузатиб борарди.

У бугун иш билан бўлиб, кампирнинг кўзларини унутди. Бироқ ишдан чиқиб, ўша бир табақали рангсиз дарвозага яқинлашган сари бўладиган кўнгилсизликни олдиндан сезишга ўрганиб қолган юраги сиқила бошлади, кўнглида «зора у йўқ бўлса» деган калимани қайта-қайта такрорлади. Бахтга қарши кампир ҳамон жойида ўтирарди. У яна эрталабки изтиробли манзарани кўришга мажбур бўлди. Ўтиб олгач, енгил тортиб, бир меёрда юриб кетди. Аммо ўша кўзлар, ўша нафрат, ўша хотиралар уни энди уйигача таъқиб қилиб бораётгандек эди.

Ҳар гал эрталаб йўлга тушиши билан кучли тўқнашувдан огоҳлантираётгандек юраги яна тез-тез, қаттиқ-қаттиқ ура бошлайди. Унга ингичка кўприкдай туюладиган бу кўчани айланиб ўтишнинг иложи йўқ. Ўтганда ҳам унинг қоқ ўртасидан юришга маҳкум. Ишхонага борадиган биргина йўл шу.

Абдусамад ёши ўтиб қолган бўлишига қарамай, иш жойини ўзгартиришга ҳам уриниб кўрди — бўлмади. Тўқнашувни эса тақдирнинг ҳукми ё ўйинидир, деб ўйлар, кўникиб, одатланиб кетиш умидидан ҳамон воз кечмас эди. Баъзида аҳамият бермасликка тиришиб, ўша жойдан ўтаётганда ҳар хил хаёллар билан фикрини чалғитар, бунга эришолмаган пайтда ўзини журъатсизликда, иродасизликда айбларди.

Ҳа, бир вақтлар кўчада келаётганини кўрса, болалар тирқираб қочадиган, одамлар деразаларини беркитиб оладиган «Самад зўравон» энди беозор, мўмин-қобил Абдусамадга айланган. Шунинг учун гарчи Зайнаб холани кўрарга кўзи, отарга ўқи бўлмаса-да, унинг қалбида бечора кампирга нисбатан ачиниш, ўзининг жирканч, тубан ўтмишидан норозилик, афсусланиш, ҳатто жирканиш ҳисси ҳам йўқ эмас эди. У орқаворотдан Зайнаб холанинг ҳасратини кўп эшитган: «Эрим бўлганида мен ҳам қўшалоқ ўғиллар туғардим, далада қолиб кетган қўриқчидай ҳовлида бир ўзим сўппайиб ётмасдим, одамлардай невараларимни боқиб ўтирардим. Ҳаммасига эримнинг ювошлиги, ношудлиги сабаб... Қариндош-уруғим, биттагина қизимни ҳам худо кўп кўрди менга. Асли пешанам шўр экан. Энди менинг қабримда ким номимни айтиб йиғлайди? Мендан кейин уйимнинг чироғини ким ёқиб қолади? Бизнинг аелодимиз йўқ бўлиб кетади... Ҳаммасига зомин бўлишди... Илоё, уруш бошлаганларнинг жойи дўзахда бўлсин...»

...Ўшанда Зайнабнинг эри — Нурали Самад билан Бешёғочдаги пойафзал фабрикасида бирга ишлашарди. Абдусамад Нуралини ёмон кўрар, унинг ҳар бир ҳатти-ҳаракатига ҳасад билан қарарди. Уни кўрса, кўзлари ўз-ўзидан совуқ чақнаб, кафтлари муштга айланар, ҳаммасидан ҳам бир жойда ишлашаётгани, бир эшикдан кириб чиқаётгани унга алам қиларди. «Бир кунмас — бир куч ана шу эшик кесакисига бошингни уриб ёраман-да», деб ғижиниб юрарди. Бунинг боиси даҳадаги гўзаллар-гўзали — Зайнабни Нурали «илиб» кетганлигида эди.

«Уруш бошланди» деган хабарни эшитганда қувонган ягона одам ҳам ана шу Абдусамад бўлса керак. Чунки ўзининг урушга бормаслигини биларди: унинг бир оёғи туғма калта эди. Чиндан ҳам унинг ўйлагани бўлди. Нурали коллективдаги барча ман-ман деган йигитлар қатори фронтга жунади. Шу куни Самад ногирон бўлиб туғилганига яна бир бор шукур қилди.

Нурали урушга кетгач, орадан ўн кун ўтар-ўтмас Самад «кўнгил сўраш» баҳонаси билан Зайнабникига кирди. Жувон гарчи ўтган гаплардан анча-мунча хабари бўлса ҳам, дастлаб, одамийлик, мезбонлик, қолаверса, аёллик юзасидан Самаднинг сохта ачиниш билдираётган ҳамдардлигини тишини-тишига қўйиб тинглади. Самад секин-аста Зайнабнинг ҳусну шаънига ҳамду санолар айта бошлади. Сўзлардан соф, беғубор аёллик туйғуларини таҳқирловчи қўланса ҳид анқиб, ўлжасига ваҳшиёна тикилган бўрининг кўзларига ўхшаган совуқ ва бешафқат кўзларига моғорлаган кўксидаги тубан ва чиркин ниятлар сувга ботирилган пўкакдай қалқиб чиқди. Барзангидай Абдусамадга нозик қўлларининг қаршилик кўрсатаолмаслигига кўзи етган Зайнаб пайт пойлаб қўшниникига отилди...

Самад яна бир неча марта келди. Ҳар сафар тўти каби бисотидаги саноқли жумлаларни фақат оҳангини ўзгартирган ҳолдагина такрорлаб, илтижо қиларди:

— Очсангиз-чи эшикни! Бунча бағритошлик қилмасангиз! Ёки гўзаллар ўзи шунақа бўлишадими? Мен қорнингизни тўқ, эгнингизни бут қилиб олиб юраман. Ҳеч нарсага зориқтирмайман.

Зайнаб жавоб бермайди. Самад овозини бир парда кўтаради:

— Ҳали бу уруш қачон тугайди?.. Фронтга кетганларнинг кўпидан «қора хат» келяпти... Шундай ажойиб жувон ўн гулидан бир гули очилмай увол бўлмасин, деяпман...

Яна ҳеч қандай садо йўқ. Самад энди руҳий ҳужумга ўтади:

— Ичингизда жон-жон, деб турган бўлсангиз керак. Нима қиласиз ўзингизни ҳам, мени ҳам қийнаб"! Сиз ўйламанг-ки... мен соғлом йигитман, тапимга ишонаверинг...

Самаднинг сўнгги қуроли дағдаға:

— Агар яхшилик билан эшикни очмасангиз, зўрлик билан кираман, Менинг кимлигимни эсингиздан чиқарманг!

Лекин, Зайнаб уйининг эшигини, қулфи-дилини Самадга очмади. Бундай пайтларда у Нуралининг деворда осиғлиқ суратига бағрини босиб, хўрликдан, ташналикдан, аламдан, соғинчдан ҳўнграб-ҳўнграб, тўйиб-тўйиб йиғлаб, қалбини бўшатарди.

Орадан бир йил ўтгач Нурали қўлтиқтаёқ билан кириб келганида унинг бўйнига осилиб, аввал қувончдан йиғлади, кейин Абдусамад ўтказган хўрлик ва ситамларни эслаб, аччиқ кўз ёши тўкди. Нурали нафасини ҳам ростламай, севгилисининг жамолига ҳам тўймай, таёқларини тўқиллатиб Бешёғочга йўл олди

Абдусамад қоровулхонадаги мой тегмаган жойи қолмаган йўл-йўл матрас тўшалган эски тахта каравотда оёқларини кериб, бошини деворга суяганча мудраб ўтирар, титила бошлаган чарм кепкасининг айвони сарғиш, сийрак қошигача босиб тушган эди. Нуралига туйқусдан кўзи тушгани учун чўчиб, ўрнидан сакраб туриб шошапиша кепкасини орқага сурган эди, Нурали унинг ранги оқариб кетганини кўрди.

Бироқ у ўзини дарҳол ўнглаб олдида кулиб қучоғини очди:

— Нуралимисан?... Сен... Ҳалиги...

— Ҳа, мен тирикман! Қўлингни торт, ифлос! Сен билан кўришгани ҳазар қиламан.

— Ие, бу нима деганинг, эсинг жойидами?— Абдусамаднинг қўллари икки ёнига шалвираб тушди.

— Мен сенинг муттаҳам, ярамас одам эканлигингни билардиму, лекин бунчалик қабиҳликка борасан, деб ўйламовдим.

— Хм, арз қилдими, келишинга? Юрибди хотининг, ейилиб қолгани йўқ. Лекин мени ҳақорат қилишингга йўл қўймайман. Урушга борган бўлсанг мени деб борганинг йўқ.

— Сенга ўхшаганларни деб, сени деб бордим, оёғимдан ажрадим, сен бўлсанг онангнинг қорнида ётгандай ётибсан, иссиқ уйингда, бировларнинг хотинига кўз олайтириб...

— Ўлмаганингга шукур қил. Қолаверса, бу гапларни бориб хотинингга айтасан. Яхшиси, гапни чўзмай туёғингни шиқиллатиб қол. Хотинингнинг қучоғи ҳам анча совиб қолган....

— Аблаҳ! Ёмонлигингдан шунақа яралгансан!— Нурали шиддат билан қўлтиқтаёқни кўтарди, бироқ Абдусамад эпчиллик билан қўлтиқ-таёқни ушлаб қолиб қаттиқ силтаб юборган эди, мувозанатини йўқотган Нурали мункиб кетди ва боши гурсиллаб цемент йўлакка тушди. У бир «их» деди-ю, жимиб қолди. Йўлакка қип-қизил қон ёйилди.

Нурали бир йилча гоҳ тузалиб, гоҳ қайталаб юрди-ю, охири Зайнабнинг қўлида жон берди...

Бу воқеа ўттиз йил олдин бўлган эди. Эндиликда қилмиши эвазига бир йиллик қамоқ жазосини ўтаб қайтган Абдусамад ўшанда оилалик жувонга тажоввуз қилмоқчи бўлганини эслаб, ўзига-ўзи дакки беради. Зайнаб кампир уйи олдидан ўтаётганида дили ғашланади, азобланади.

...У ҳар куни икки маҳал нурсизланган, бир қадар ожиз, лекин кўксини тешиб ўта оладиган кўзларга тўқнаш келади. Бу кўзлар уни ҳар куни ишхонасига ва уйигача таъқиб қилиб боради. Ҳа, ёшига нисбатан ҳам анча қариб қолган Зайнаб кампирнинг тубсиз армон, чинакам аёлларга хос қаҳру-ғазаб, нафрат ва адоватга тўла кўзлари қабргача таъқиб қилиб боришини ҳис этганида у ижирғанади, бадани. юраги увушади, оёқ-қўллари қалтираб кетади. Дил раҳнасига муҳрланиб қолган бир табақали пастдаккина, бўёғи ўчиб кетган дарвоза, кафтдаккина эски курси, сомонлари осилиб ётгач девор ва букчайиб ўтирган кампир сувратини ҳам ҳеч қачон ўчириб, юлқиб олиб ташлай олмайди.

Қамчибек КЕНЖА.

ОБОД ПОСЁЛКА

Қибрай посёлкаси шаҳар тусига кириб бораётир. Қад кўтараётган кўп қаватли турар-жой ва жамоат бинолари посёлка ҳуснига-ҳусн қўшмоқда. Қисқа давр ичида жуда кўп бинолар қад кўтарди. 1140 ўринли мактаб, болалар боғчаси, кино-театр ва кафе, савдо маркази посёлка меҳнаткашлари ихтиёрида.

Яқин кунлар ичида бу ерда ҳар бири 32 квартирали 5 та турар-жой биноси, санэпидстанция, поликлиника ишга туширилади. Айниқса, спорт, комплекси қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилмоқда.

РУЛЬ ИШОНЧЛИ ҚЎЛЛАРДА БЎЛСИН

Азим Тошкентимизда ҳозир ўнлаб юк ташиш, аҳолига хизмат кўрсатиш автокомбинати, автомобиль ва трактор пунктлари мавжуд. Улар ҳар йили Иттифоқимиз заводларида тайёрланган, кўп қувватга эга бўлган машиналар билан таъминламоқда. Автомобиль хўжаликларининг сони ҳам ортиб боряпти. Енгил транспортга бўлган талаблар ҳам йил сайин ўсмоқда.

Буларнинг ҳаммаси шаҳримизда малакали транспортчи кадрларни кўплаб тайёрлашни тақозо этмоқда. Бу масъулиятли иш республика ДОСААФига қарашли автомотоклуб, Автомобиль транспорти министрлигига қарашли ўқув комбинати, район спорт-техника клублари зиммасига юкланган.

Республика намунали автомобиль мактабида шофёр кадрларни тайёрлаш яхши йўлга қўйилган. Бу ерда халқ хўжалиги учун 1, 2, 3-классли шофёрлар, ҳаваскор шофёр ва мотоцикл бошқарувчилар тайёрланади. Мактабда курсантлар учун яхши шароит яратилган. Ўқув хоналари замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган, мактаб бой ўқув базасига эга. Автомобиль қисмларини ўрганиш, ҳаракат хавфсизлиги синфларида машғулотлар программали таълим бериш асосида олиб борилмоқда.

Автомобиль транспорти министрлигига қарашли ўқув комбинатларида ҳам шофёр кадрларни тайёрлашга жиддий эътибор берилмоқда. Бу ерда ҳозир 1200 курсант таълим оляпти. Шунингдек, шаҳримиз автомобиль хўжаликларида комбинатнинг 9 та доимий ҳаракатдаги филиали фаолият кўрсатаётир.

Ўқув комбинатида курсантлар кучи билан машиналар ҳаракатдаги қисмларининг макет схемалари тайёрланмоқда. «ЗИЛ—133» машинасининг мойлаш системаси, «М—21» маркадаги «Волга»нинг трансмиссия ҳаракати, двигателларни мойлаш ва совутиш системасининг ҳаракатдаги схемалари ишлаб турибди.

Комбинатнинг Тўрабек Жўрабеков бошлиқ педагоглар коллективи шофёр кадрларни тайёрлашдаги хизматлари учун 1974 йилда республика Автомобиль транспорти министрлиги бошқармасининг фахрий ёрлиғи билан тақдирланди.

Афсуски, шофёр кадрларни тайёрлаш ҳамма ерда яхши кетяпти, деб бўлмайди. Шаҳримиздаги Ленин, Киров, Октябрь район спорт-техника клубларида бу муҳим иш қониқарсиз бормоқда.

Ленин район спорт-техника клуби ҳар йили халқ хўжалиги учун 270 шофёр етказиб бериши керак. Клуб маъмуриятининг ўз ишига совуққонлик билан қараётгани оқибатида назарий ва амалий машғулотлар олиб бориш учун шароит яратилмаган. Клубда тўрт ўқув хонаси бор, лекин, улар шу кун талабига жавоб бермайди. Кўргазмали қуроллар, назарий машғулотлар учун мўлжалланган плакатлар, диаграммалар йўқ. Мавжуд саккизта машина қишин-ёзин очиқ жойда сақланмоқда. Оқибатда, курсантлар клубни қониқарсиз равишда битириб чиқишмоқда. Мана бир мисол: 1974 йил 9 ойи ичида шу мактабни битирган 184 ўқувчи ГАИ бўлимига назариядан имтиҳон топширгани келди. Улардан 65 киши савияси етишмаганидан имтиҳон топширолмади. Бу клубда педагоглар коллективи ва инструкторлар билан жиддий иш олиб бориш, программа машғулотлари юзасидан синфларни кўргазмали қуроллар билан таъминлаш, ўқитувчилар билан методик машғулотлар олиб бориш керак. Шундай қилингандагина Р. Шайхов бошчилик қилаётган бу клубда тартиб ўрнатилишига ишониш мумкин.

Шаҳримизда шофер кадрларни тайёрловчи бир нечта ўқув пункти мавжуд бўлиб, улар клубларда, комбинатлар, олий ўқув юртлари ва корхоналарда шофёрлар тайёрлашга мутасадди бўлган кишилар шу каби камчиликларни тугатиш, малакали, билимдон кадрларни тайёрлаш учун бутун чораларни кўришлари керак. Бу омиллар халқ хўжалигимизнинг малакали шофёрларга бўлган талаби қондирилишини, йўл ҳаракати хавфсизлигига риоя қилиниши ва транспорт воситалари ишончли қўлларда бўлишини таъминлайди.

А. ЙУЛДОШЕВ,
Тошкент шаҳар Давлат автомобиль инспекцияси бошлиғининг ўринбосари, милиция капитани.

А. МАДАМИНОВ,
шаҳар, давлат автомобиль инспекцияси бўлимининг бошлиғи, милиция капитани.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00— МОСКВА. 17.05 — Ёшлар ижоди. 17.30 — Фигурали учиш бўйича жаҳон чемпионати. 19.00 — Халқаро хотин-қизлар куни 8 мартга бағишланган тантанали мажлис ва концерт. 24.00 — **«Вақт».** 00.30 Концерт. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Телефильм. 12.25 — Ўқув кўрсатуви. 18.30 — Спорт кўрсатуви. 19.00 — Комсомоллардан ўрнак ол. 19.30 —Мусобақа, тажриба, ташаббус. 19.50 **«Ахборот».** 20.10—«Бўстон». 21.20 — **«Ахборот».** 21.40 — Концерт. 22.00 — «Замандас». **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 19.25 — ТОШКЕНТ. 19.30 — **Ая** (телефильм). 20.10 — Тошкент янгиликлари. 20.25 — **Плюшчихадаги уч терак** (бадиий фильм). 21.40 — Тошкент ва тошкентликлар.

КИНО

Ҳалоскорлик (3—4-серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Менинг тақдирим — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «ДРУЖБА», «ҚОЗОҒИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Аёл ҳақида қисса (жуфт соатларда), **Қайтиш йўқ** (21.45): — «ЧАЙКА».

Чингачгук — аждарҳо — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Мавсумнинг ёпилиши — «КОМСОМОЛ 30 йиллиги» (кундуз ва кечқурун).

Бошсиз чавандоз — «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

ЎРТА ЧИРЧИҚ КОЛХОЗЛАРАРО ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИГА

3, 4, 5 разрядли қурилиш ишчилари —ғишт терувчилар, дурадгорлар, сувоқчилар, арматурачилар

КЕРАК

Меҳнат ҳақи — ишбай, аккорд-мукофотли, ишнинг кўчма характерлиги учун 30 процент қўшимча ҳақ тўланади.

Ёлғизлар ётоқхона билан, оилаликлар эса бир ойда квартира билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Тўйтепа шаҳри, Ўрта Чирчиқ райони, Колхозлараро қурилиш бошқармаси.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 7|III да **Аида,** 8|III да **Севилья сартароши** (кундузи), **Севги тумори** (кечқурун), 9|III да **Ойимқиз ва безори, Кармен-сюита.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 7|III да **Аяжонларим,** 8|III да **Йўқолган узук** (11.00, 15.00), **Оқшомдан тушгача** (кечқурун), 9|III да **Қароқчилар** (12.00), **Парвона** (кечқурун).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 7|III да **Ҳар хонадонда байрам** (18.00), 8|III да **Беш кунлик куёв** (18.00), 9|III да **Ҳар хонадонда байрам** (18.00).

„БАҲОР" КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

8 МАРТ 19.30 ДА,
9 МАРТ 16.00 ВА 19.30 ДА

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ «БАҲОР» ХАЛҚ РАҚС АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ПРОГРАММАДА
«ЁШЛАР ТЎЙИ»

Т. ЖАЛИЛОВ, Б. АЛИЕВ ва М. ЛЕВИЕВ музикаси.

ҚАТНАШАДИЛАР:

СССР халқ артисти, Давлат мукофотининг лауреати
МУКАРРАМА ТУРҒУНБОЕВА
Ўзбекистон ССР халқ артисти, Давлат мукофотининг лауреати
РАЪНО НИЗОМОВА

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: РАВШАНОЙ ШАРИПОВА, ВАЛЕНТИНА РОМАНОВА, НЕЛЛА БАШИРОВА, ХВАН ДЕН УК.

Солистлар: Хайрулла ЛУТФУЛЛАЕВ, Бахтиёр ЙУЛДОШЕВ, Жўрахон РАҲИМОВ.

Ансамблнинг бадиий раҳбари — СССР халқ артисти М. ТУРҒУНБОЕВА.

Касса соат 12.00 дан ишлайди.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и облисполкома
БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26. ТЕЛЕФОНЛАР Коммутатор — 330249 дан 330258 гача Эълонлар — 338142.
Р. 02272. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри. Индекс 64634 Б—2475.